VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 68
THỨ HAI
17.2.2025 (20.1 Ất Tỵ)
Số 21 (4155)
www.baovanhoa.vn
Email: baovanhoa@fpt.vn

CHỦ TỊCH NƯỚC LƯƠNG CƯỜNG:

Văn hóa các dân tộc là nguồn lực quý báu để xây dựng Việt Nam hùng mạnh

[8-9]

Chủ tịch nước Lương Cường và lãnh đạo Đảng, Nhà nước dự, cùng chung vui với đồng bào các dân tộc trong *Ngày hội sắc xuân trên mọi miền Tổ quốc* năm 2025 **Ảnh: TR.HUẤN**

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

Chỉ có thể là mùa xuân…

● **ĐÀO VĂN HẬU**

Mùa xuân, mùa của sự sống mới, những khởi đầu tươi đẹp, là thời điểm mà lòng người như tươi sáng hơn, nhiều hy vọng hơn. Trong không khí ấy, không thể không nhắc đến những lễ hội truyền thống, nơi mà người dân khắp nơi tụ hội, cùng nhau trẩy hội, vui chơi, cầu mong một năm nhiều an lành.

(Xem tiếp trang 2)

Nụ cười giữa mặt trận

[5]

MẠNG XÃ HỘI VÀ NHỮNG TIN ĐỒN ĐỘC HẠI VỀ VĂN NGHỆ SĨ:

Công chúng chính là "kháng thể"

[11]

Cần giải bài toán thiếu hụt bác sĩ tại các TTHLTT quốc gia

[14]

Về việc xây dựng đền thờ Đức Thánh Trần tại TP Điện Biên Phủ

Ngày 16.2 tại Hà Nội, UBND tỉnh Điện Biên phối hợp với Hội Di sản văn hóa Việt Nam tổ chức hội thảo khoa học về việc xây dựng đền thờ Đức Thánh Trần tại TP Điện Biên Phủ (Điện Biên). Tại hội thảo lần thứ hai này, các đại biểu đã tập trung thảo luận về tín ngưỡng thần linh và tín ngưỡng Đức Thánh Trần; giải pháp, định hướng bảo tồn, tu bổ, phục hồi di tích Chiến trường Điện Biên Phủ trong thời gian tới; đặc biệt đề xuất phương án kiến trúc và bài trí thờ tự trong đền thờ Đức Thánh Trần tại Điện Biên...

Các đại biểu đề xuất và nhất trí với phương án xây dựng đền thờ Đức Thánh Trần tại di tích Đồi Cháy. Đây là ngọn đồi thấp hơn Đồi A1, cách Đồi A1 theo đường chim bay, tính từ tâm sang khoảng 200m và có thể nằm trong khu vực Đồi Lạng Chượng (tên gọi trước đây của Đồi A1). Dự kiến khu đất xây dựng đền thờ là khu đất thoáng đãng, rộng rãi, cảnh quan thiên nhiên đẹp, đảm bảo các yếu tố tổ hợp các hạng mục công trình trên tổng mặt bằng một cách hài hòa, hợp lý, không làm ảnh hưởng đến các yếu tố gốc của di tích. Việc xây dựng đền Trần tại di tích Đồi Cháy sẽ tạo nên một trục liên hoàn bao gồm: Đền thờ liệt sĩ tại Chiến trường Điện Biên Phủ, Nghĩa trang liệt sĩ Quốc gia A1 tạo thành nơi tập trung sinh hoạt tín ngưỡng, tâm linh, tưởng nhớ các anh hùng liệt sĩ và các bậc tiền nhân có công lao trong việc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, thuận lợi cho nhân dân, du khách khi đến tham quan, tưởng nhớ...

Hội thảo đi đến thống nhất việc xây dựng mới đền thờ Đức Thánh Trần tại TP Điện Biên là cần thiết, hoàn toàn phù hợp cả về lý luận và thức tiễn bảo tồn, phát huy giá trị di sản văn hóa và phù hợp với Chiến lược phát triển văn hóa từ nay tới năm 2030 đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt.

L.SƠN

Phục chế gần 620 trang tài liệu Hán Nôm quý về đền Cờn

Đền Cờn (thị xã Hoàng Mai, Nghệ An) xây dựng dưới triều Trần, thờ Tứ vị Thánh Nương, được xem là ngôi đền linh thiêng nhất trong bốn đền nổi tiếng của xứ Nghệ. Nổi tiếng với sự linh thiêng, đền Cờn gắn liền với lịch sử dân tộc, từng là nơi các vua Trần Anh Tông, Lê Thánh Tông và Quang Trung dâng hương trước khi ra trận. Tại Lễ hội đền Cờn năm 2025, bên cạnh các hoạt động truyền thống sẽ diễn ra một sự kiện ý nghĩa là lễ trao nhận tài liệu Hán Nôm phục chế về đền Cờn.

Lễ hội đền Cờn xưa kéo dài từ 21 tháng Chạp đến tháng Ba âm lịch, nay diễn ra từ 19 đến 21 tháng Giêng, với các nghi lễ và hoạt động truyền thống như tế lễ, rước thánh, cầu ngư và trò chơi dân gian. Đây là một trong những lễ hội cổ xưa nhất của xứ Nghệ, phản ánh tín ngưỡng và văn hóa cộng đồng cư dân vùng biển Quỳnh. Những năm qua, UBND thị xã Hoàng Mai đã chỉ đạo sưu tầm tư liệu về đền Cờn nhằm phát huy bản sắc văn hóa của ngôi đền thiêng bậc nhất vùng biển xứ Nghệ. Năm 2023, thị xã tiến hành số hóa các tài liệu Hán Nôm của đền Cờn. Đến năm 2024, UBND thị xã phối hợp với Bảo tàng tỉnh Nghệ An và Công ty TNHH Kỹ thuật và Công nghệ Bảo tồn Di sản để tu bổ các tài liệu gốc tại Bảo tàng Nghệ An, đồng thời phục chế tài liệu để thờ phụng tại đền.

Quy trình phục chế được thực hiện công phu bởi các chuyên gia, từ xử lý giấy dó, mực truyền thống đến phục dựng nét chữ. Tổng số tài liệu phục chế gồm 617 trang, trong đó có 496 trang sắc phong của các triều đại Lê Trung Hưng, Tây Sơn, Nguyễn gia phong mỹ tự cho thần từ năm 1629 đến 1850; 77 trang lệnh chỉ; 8 trang gia chỉ; 2 trang tờ thị của các đời chúa Trịnh ban cho dân Phương Cần làm dân tạo lệ, miễn thuế khóa, phu đài tạp dịch, đôn đốc tu bổ đền Cờn và cấp tế phẩm dâng tiến tại đền; 20 trang bản tấu của chính quyền địa phương gửi triều đình bẩm báo về việc tạo lệ; 14 trang thần tích ghi lại sự phát tích và linh ứng của thần. Việc phục chế tài liệu Hán Nôm để thờ phụng tại di tích không chỉ có ý nghĩa khoa học mà còn mang giá trị lớn về tâm linh, tín ngưỡng, góp phần bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa vật thể, phi vật thể của đền Cờn, phường Quỳnh Phương, thị xã Hoàng Mai, tỉnh Nghệ An.

PHẠM NGÂN

Chỉ có thể...

(Tiếp theo trang 1)

Đầu xuân trẩy hội không chỉ đơn thuần là một hoạt động văn hóa truyền thống của người Việt, mà còn là một nét đẹp tâm linh, thể hiện sự kết nối giữa con người với thiên nhiên, giữa con người với nhau. Khi trẩy hội, mọi người thường đi đến các địa điểm lễ hội, đền chùa để tham gia các hoạt động như dâng hương, cầu nguyện, thưởng thức các tiết mục văn nghệ, tham gia các trò chơi dân gian và thưởng thức ẩm thực đặc sản của từng vùng miền.

Những lễ hội thường diễn ra khắp nơi, từ miền núi đến đồng bằng, từ Bắc vào Nam, mỗi nơi đều có những phong tục tập quán riêng, nhưng đều chung một tâm tư, cầu cho mùa màng bội thu, gia đình hạnh phúc, và cuộc sống bình an. Hội Lim (Bắc Ninh), hội Gò Đống Đa (Hà Nội), hội Đền Hùng (Phú Thọ), hay lễ hội Cồng chiêng, múa xoang (Kon Tum)... đều mang trong mình những truyền thuyết, những câu chuyện ly kỳ đầu năm mới. Người dân không chỉ tham gia các trò chơi dân gian, mà còn thả hồn vào những làn điệu dân ca, những điệu múa truyền thống. Tiếng trống, tiếng nhạc vang lên hòa quyện cùng tiếng cười nói, tạo nên một bức tranh sống động, rộn ràng mà chỉ có mùa xuân mới có thể mang lại.

Trong những ngày hội, giữa dòng người đông đúc, ta dễ dàng bắt gặp ánh mắt rạng rỡ của trẻ nhỏ, những nụ cười tươi rói của người lớn tuổi. Có những cụ bà, cụ ông ngồi bên gánh hàng rong, kể cho con cháu nghe về những truyền thuyết, phong tục tập quán của cha ông. Những câu chuyện xưa cũ ấy như một sợi dây kết nối giữa các thế hệ, giúp con cháu hiểu và trân trọng giá trị văn hóa của dân tộc. Tôi nhớ những lần cùng gia đình đi hội. Cái cảm giác háo hức khi được mặc những bộ áo mới, tay cầm những món ăn truyền thống như bánh chưng, bánh tét, hay những chiếc kẹo bông, kẹo dừa...

Mỗi món ăn không chỉ là kỷ niệm, mà còn là sự kết nối giữa các thế hệ, giữa quá khứ và hiện tại. Những câu chuyện, những ký ức được kể lại bên mâm cỗ, bên ánh lửa bập bùng, khiến lòng người như ấm áp hơn trong cái se lạnh của mùa xuân. Không chỉ có ẩm thực mà còn có những trò chơi dân gian như kéo co, nhảy bao bố, đu quay, múa lân... đều mang lại niềm vui và giúp mọi người gắn kết lại với nhau. Trong tiếng cười đùa, tiếng reo hò, ta cảm nhận được sức mạnh của tình đoàn kết, sự sẻ chia trong cộng đồng. Mọi lo toan, bộn bề của cuộc sống như tan biến, chỉ còn lại sự hồn nhiên, vui vẻ của những người cùng chung vui trong ngày hội.

Mùa xuân trẩy hội không chỉ là một nét đẹp văn hóa mà còn là một phần không thể thiếu trong đời sống tinh thần của mỗi người tìm về với cội nguồn, với những giá trị văn hóa truyền thống. Dù có đi đâu, làm gì, thì mùa xuân vẫn luôn gợi nhớ về quê hương, về những giá trị truyền thống. Trong xu thế hiện đại hóa, khi mà nhiều phong tục tập quán có nguy cơ bị mai một, những ngày hội như vậy lại càng trở nên quý giá hơn bao giờ hết.

Đó là lý do tại sao, mỗi khi mùa xuân đến, lòng người lại nôn nao, háo hức, mong chờ được trở về, hòa mình vào không khí hội hè tưng bừng, để cùng nhau đón chào một năm mới với biết bao niềm hy vọng và ước mơ.■

Triển lãm tranh của vua Hàm Nghi tại khu di sản Huế

Cuối tháng 3.2025, nhân khai mạc Năm Du lịch quốc gia và kỷ niệm 50 năm Ngày giải phóng Huế (26.3.1975 - 26.3.2025), Trung tâm Bảo tồn Di tích Cố đô Huế phối hợp với Viện Pháp tại Việt Nam và tạp chí *Art Republik* sẽ tổ chức triển lãm tác phẩm hội họa của vua Hàm Nghi. Không gian triển lãm được tổ chức tại điện Kiến Trung, khu di sản Hoàng cung Huế.

Triển lãm có chủ đề "Trời, Non, Nước", sẽ giới thiệu đến công chúng hơn 20 tác phẩm hội họa bằng chất liệu sơn dầu của vua Hàm Nghi sáng tác trong thời gian bị lưu đày. Các tác phẩm thể hiện tài năng hội họa của vị vua yêu nước, và qua đó đã gửi gắm nỗi nhớ quê hương cũng như ẩn chứa sự phản kháng ngầm trước những áp bức trong thời gian ở xứ người. Đây là triển lãm lần thứ hai về tranh vua Hàm Nghi tại Việt Nam nhưng có quy mô lớn nhất (lần đầu tiên triển lãm tại Bảo tàng Mỹ thuật Việt Nam hồi tháng 11.2024). Qua đó, mở ra nhiều cơ hội cho công chúng yêu nghệ thuật, các chuyên gia, nhà nghiên cứu có cơ hội chiêm ngưỡng và tiếp cận với các tác phẩm hội họa của vua Hàm Nghi. Đồng thời, góp phần quảng bá di sản văn hóa và lan tỏa ý thức bảo tồn, giữ gìn văn hóa trong cộng đồng.

Theo đại diện đơn vị tổ chức triển lãm, các tác phẩm sẽ trưng bày quy tụ từ 10 bộ sưu tập tư nhân, được hồi hương, thẩm định, bảo quản và phục chế bởi các chuyên gia đầu ngành. Giám tuyển cho các tác phẩm lần này là nhà nghiên cứu mỹ thuật Ace Lê và TS Amandine Dabat, hậu duệ đời thứ 5 của vua Hàm Nghi. Một số tác phẩm hội họa sẽ được giới thiệu tại triển lãm, như: *Bờ rừng* (hồ Geneva) được vua Hàm Nghi vẽ khoảng năm 1920; *Cánh đồng lúa mì* (năm 1913); *Bình minh trên hồ* (khoảng năm 1910); *Phong cảnh với cây bách* (năm 1906); *Phong cảnh Algeria* (năm 1902)...

S.THÙY

Thanh Hóa đầu tư 17 tỉ đồng bảo tồn, gia cố di tích Hòn Vọng Phu

Với mục tiêu đưa ra giải pháp bảo tồn, gia cố, gia cường đảm bảo sự bền vững của di tích Hòn Vọng Phu, tạo độ cứng ổn định, chống đỡ được các chuyển dịch dưới bất cứ tác động nào của thời tiết và môi trường xung quanh, tỉnh Thanh Hóa vừa có tờ trình đề nghị Bộ VHTTDL thẩm định dự án bảo tồn, gia cố di tích. Di tích Hòn Vọng Phu thuộc cụm di tích nghệ thuật và thắng cảnh quốc gia núi An Hoạch (núi Nhồi), được cấu tạo từ đá vôi, theo thời gian di tích bị phong hóa, nứt nẻ...

Đặc biệt, qua hai lần bị sét đánh, bị tác động của các hoạt động khai thác đá, nổ mìn... ở khu vực xung quanh nên gây chấn động kết cấu Hòn Vọng Phu, dẫn đến vết nứt phong hóa ngày càng mở rộng. Vì vậy, chỉ cần những tác động nhỏ bất thường (mưa, gió, động đất, nổ mìn...) cũng gây ảnh hưởng nghiêm trọng đến độ an toàn và đe dọa sự sụp đổ của Hòn Vọng Phu. Trước nguy cơ di tích này có thể bị đổ sập bất cứ lúc nào, tháng 9.2024, UBND tỉnh Thanh Hóa đã quyết định duyệt chi 17 tỉ đồng (từ nguồn ngân sách tỉnh) để bảo tồn, gia cố danh thắng này. Thời gian hoàn thành trước ngày 30.4.2025.

Trước đó, *Văn Hóa* từng đưa tin về nguy cơ sụp đổ của Hòn Vọng Phu sau nhiều lần bị sét đánh. Lần gần nhất xảy ra vào đêm 15.6.2022, di tích Hòn Vọng Phu đã bị sét đánh trúng, gây sạt lở khối đá kích thước 1x3m phía tây và khối đá kích thước 2,5x3m phía đông. Sau sự cố trên, Hòn Vọng Phu đã bị tróc vỡ, xuất hiện nhiều vết nứt, hiện có độ nghiêng theo phương thẳng đứng từ 10 - 15 độ, và có nguy cơ tiếp tục bị sét đánh gây sụp đổ nếu không sớm có biện pháp bảo vệ, bảo tồn.

NGUYỄN LINH

Quốc hội sẽ xem xét về công tác nhân sự

Tiếp theo chương trình làm việc của kỳ họp bất thường lần thứ 9, trong tuần này Quốc hội sẽ tiếp tục xem xét nhiều nội dung quan trọng trong đó có công tác nhân sự. Hôm nay 17.2, buổi sáng, Quốc hội thảo luận ở Hội trường về dự thảo Nghị quyết của Quốc hội thí điểm một số chính sách để tháo gỡ vướng mắc trong hoạt động khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo; Các cơ chế, chính sách đặc thù đầu tư xây dựng dự án điện hạt nhân Ninh Thuận...

Buổi chiều, Quốc hội biểu quyết thông qua Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Tổ chức Quốc hội; Nghe tờ trình, báo cáo thẩm tra về phương án đầu tư bổ sung vốn điều lệ giai đoạn 2024-2026 của Công ty mẹ - Tổng công ty Đầu tư phát triển đường cao tốc Việt Nam (VEC) và thảo luận ở hội trường về nội dung này; Quốc hội họp riêng, nghe tờ trình, Báo cáo thẩm tra về cơ cấu tổ chức của Chính phủ nhiệm kỳ Quốc hội khóa XV; nghe tờ trình và báo cáo thẩm tra về cơ cấu số lượng thành viên Chính phủ nhiệm kỳ Quốc hội khóa XV.

Quốc hội sẽ tiếp tục xem xét nhiều nội dung quan trọng

Ngày 18.2, Quốc hội sẽ tiếp tục xem xét nhiều nội dung quan trọng trong đó có công tác nhân sự. Trong buổi sáng, Quốc hội sẽ biểu quyết thông qua Luật Tổ chức Chính phủ (sửa đổi), tiến hành họp riêng. Tại phiên họp này, Quốc hội sẽ nghe Thủ tướng Chính phủ báo cáo về việc giải trình, tiếp thu ý kiến đại biểu Quốc hội, thảo luận tại Đoàn về cơ cấu tổ chức của Chính phủ nhiệm kỳ Quốc hội khóa XV và cơ cấu số lượng thành viên Chính phủ nhiệm kỳ Quốc hội khóa XV. Đồng thời thảo luận, biểu quyết thông qua Nghị quyết của Quốc hội về cơ cấu tổ chức của Chính phủ nhiệm kỳ Quốc hội khóa XV (sửa đổi); thảo luận, biểu quyết thông qua Nghị quyết của Quốc hội về cơ cấu số lượng thành viên Chính phủ nhiệm kỳ Quốc hội khóa XV (sửa đổi); nghe tờ trình và báo cáo thẩm tra về dự thảo Nghị quyết của Quốc hội về việc tổ chức các cơ quan của Quốc hội; nghe tờ trình về dự thảo Nghị quyết của Quốc hội về số thành viên của Ủy ban Thường vụ Quốc hội khóa XV (sửa đổi), bàn về công tác nhân sự.

Sáng 19.2, Quốc hội sẽ biểu quyết thông qua các Luật và Nghị quyết quan trọng đã được xem xét trong suốt kỳ họp. Sau đó Quốc hội sẽ tiến hành bế mạc phiên họp bất thường lần thứ 9, Quốc hội khóa XV.

THU SÂM

Hiến kế để TP.HCM nhanh chóng trở thành Thành phố điện ảnh

● **THÙY TRANG**

Tọa đàm tham vấn quốc tế vừa được tổ chức tại TP.HCM nhằm góp ý và hoàn thiện hồ sơ đăng ký tham gia Mạng lưới Thành phố Sáng tạo UNESCO (UCCN) trong lĩnh vực điện ảnh. TS Nguyễn Phương Hòa, Cục trưởng Cục Hợp tác quốc tế (Bộ VHTTDL) thông tin, hồ sơ sẽ chính thức được gửi đến UNESCO vào ngày 3.3.2025. Nếu được phê duyệt, TP.HCM sẽ trở thành Thành phố điện ảnh UCCN đầu tiên của Việt Nam và Đông Nam Á.

Các đại biểu tham gia tọa đàm

Theo Sở VHTT TP.HCM, đơn vị chủ trì, phối hợp với các cơ quan, chuyên gia trong và ngoài nước xây dựng hồ sơ, cho biết ngành Điện ảnh TP.HCM đang có 935 doanh nghiệp với gần 9.300 lao động, đạt doanh thu 500 triệu USD, chiếm khoảng 40% thị trường chiếu phim của Việt Nam, đóng góp 0,43% GRDP. Thành phố có 10 hệ thống rạp, 52 cụm rạp, 295 phòng chiếu, và 184 không gian sáng tạo nghệ thuật chuyên nghiệp. Cùng với 22 trung tâm văn hóa quận, 18 nhà văn hóa lao động, 9 thiết chế văn hóa thể thao khu công nghiệp, và 68 trung tâm văn hóa phường, TP.HCM phát triển các lớp học điện ảnh, nâng cao kỹ năng và đam mê cho thế hệ trẻ.

TP.HCM có hơn 500 suất chiếu phim miễn phí hoặc chi phí thấp mỗi năm tại 27 cơ sở văn hóa ở các huyện ngoại thành, phục vụ công nhân và góp phần đưa điện ảnh, nghệ thuật đến gần hơn với nông thôn và tầng lớp lao động. Trong hồ sơ, nhóm nghiên cứu đưa ra sáu sáng kiến để TP.HCM tham gia UCCN trong lĩnh vực điện ảnh. Các sáng kiến bao gồm: *Kiến tạo điện ảnh trong học đường* với việc phát triển điện ảnh trong trường học để nâng cao thẩm mỹ và đào tạo nghệ sĩ tương lai). Dự án "Sắc màu cuộc sống qua điện ảnh" nhằm truyền tải câu chuyện về con người và văn hóa TP.HCM qua điện ảnh, tạo cơ hội tiếp cận nghệ thuật cho các cộng đồng chưa được đại diện. TP.HCM cần hình thành Cơ chế hỗ trợ điện ảnh nhằm tư vấn, hỗ trợ thủ tục hành chính, xây dựng dữ liệu điện ảnh và quỹ tài chính hỗ trợ sản xuất và đào tạo nhân lực.

Cùng với đó là xây dựng Diễn đàn mạng lưới điện ảnh châu Á (tạo cơ hội cho các nhà sáng tạo điện ảnh trẻ trao đổi và học hỏi); Giải thưởng và Liên hoan phim; và cuối cùng là sáng kiến về Không gian sáng tạo văn hóa (tạo công viên giải trí kết nối thế giới, phát triển điện ảnh thông minh, thúc đẩy sáng tạo và tham gia của cộng đồng vào văn hóa TP.HCM). TS Nguyễn Phương Hòa cho biết, việc gia nhập Mạng lưới Thành phố Sáng tạo UNESCO sẽ mở ra nhiều cơ hội cho TP.HCM. Theo đó sẽ thúc đẩy sáng tạo và gia tăng giá trị của ngành công nghiệp văn hóa, sáng tạo, đóng góp vào nền kinh tế địa phương, tạo việc làm, doanh thu và nâng cao tính cạnh tranh của thành phố. Việc gia nhập sẽ giúp tăng cường khả năng tiếp cận và tham gia đời sống văn hóa của cộng đồng, kết nối xã hội qua sáng tạo, đồng thời xây dựng niềm tự hào về tài sản văn hóa của thành phố. Ngoài ra, thành phố sẽ bảo vệ và phát huy sự đa dạng, độc đáo văn hóa, tạo dựng các không gian sáng tạo mới; góp phần thúc đẩy hợp tác quốc tế, chia sẻ chiến lược, kinh nghiệm và chính sách giữa các thành phố thành viên, kết nối nghệ sĩ và doanh nghiệp trong môi trường quốc tế, đồng thời giúp TP.HCM tiếp cận thị trường quốc tế và công nghệ tiên tiến. Cuối cùng, việc gia nhập sẽ góp phần xây dựng thương hiệu TP.HCM, tăng cường quảng bá hình ảnh, thu hút đầu tư, du lịch và thúc đẩy giao thương. Có thể nói, danh hiệu này đóng góp tích cực cho sự phồn vinh của thành phố, phát huy mạnh mẽ các tài sản sáng tạo của thành phố để TP.HCM cất cánh trong kỷ nguyên mới, kỷ nguyên vươn mình của dân tộc.

Tại tọa đàm, ông Kim Dong-ho, nhà sáng lập LHP Quốc tế Busan bày tỏ mong muốn TP.HCM có thể nhanh chóng trở thành Thành phố điện ảnh. Đây là môi trường phát triển không chỉ thúc đẩy công nghiệp điện ảnh Việt Nam mà còn công nghiệp điện ảnh các nước Đông Nam Á và tiếp theo là vươn tầm châu Á. Theo các chuyên gia, sự phát triển của điện ảnh cũng được thành phố kỳ vọng sẽ tạo ra một định hình mới về văn hóa sáng tạo, cải thiện tầm nhìn toàn cầu và khẳng định TP.HCM là một điểm đến đầy cảm hứng của khu vực. Điều này sẽ giúp chuyển hóa kết quả thụ hưởng văn hóa thành đặc trưng về tâm hồn, vật chất, tri thức, và thể hiện trong hệ thống giá trị, truyền thống và bản sắc của đô thị trung tâm kinh tế, văn hóa phía Nam.

Giới chuyên gia nhấn mạnh rằng, TP.HCM cần chú trọng phát triển không gian sáng tạo, đặc biệt là các khu vực dọc bờ sông Sài Gòn, tạo điều kiện thuận lợi cho sự kết nối cộng đồng và phát huy tính sáng tạo. Việc xây dựng các phim trường quy mô quốc tế cũng là một yếu tố quan trọng trong việc phát triển ngành Điện ảnh. Phó Chủ tịch UBND TP.HCM Trần Thị Diệu Thúy khẳng định, đặt văn hóa vào trọng tâm phát triển trong đó điện ảnh sẽ giúp kết nối Việt Nam với các làn sóng đổi mới thế giới, thúc đẩy hợp tác văn hóa và sáng tạo liên văn hóa với các thành viên UCCN. Thành phố cũng nỗ lực phát triển cơ sở hạ tầng làm phim, xây dựng nguồn nhân lực chuyên sâu, phát triển thương hiệu liên hoan phim quốc tế và đảm bảo bình đẳng trong tiếp cận nghệ thuật… ■

Nhà ở xã hội vẫn khó

THẾ TUẤN

Trong bối cảnh giá bất động sản và nhà ở tại các đô thị lớn vẫn neo cao, nhu cầu về nhà ở xã hội lại càng trở nên cấp thiết. Vậy, làm gì để tăng tốc xây dựng loại hình nhà ở giá bình dân khi mà giá nhà đất đang quá cao?

Theo các báo cáo nghiên cứu xã hội học, giai đoạn 2021-2030 nhu cầu của cả nước cần thêm 3,4 triệu căn nhà ở xã hội (NƠXH). Căn cứ theo Đề án Xây dựng ít nhất một triệu căn NƠXH, giai đoạn 2021-2030 được chia thành giai đoạn 2021-2025 hoàn thành xây dựng 428.000 căn và 2026-2030 hoàn thành xây dựng 643.200 căn. Tuy nhiên, trên thực tế lũy kế từ năm 2021 đến nay, cả nước mới chỉ hoàn thành 57.652 căn, đạt 13,5% kế hoạch 2021-2025. Mục tiêu xây dựng 130.000 căn NƠXH trong năm 2024 bị "vỡ" khi cả nước chỉ hoàn thành xây dựng được trên 20.000 căn.

Khẩn trương tháo gỡ các vướng mắc

Người dân đang phải đứng trước khó khăn không chỉ do số lượng NƠXH được bán ít, phần lớn lại nằm ở ngoại ô, xa trung tâm, không thuận tiện và cũng không phải ai cũng đủ tiêu chuẩn để mua do quá trình xét duyệt hồ sơ phức tạp, việc xác minh các điều kiện, đặc biệt là thu nhập cũng không đơn giản, lãi suất vốn vay ngân hàng cao... Chưa kể một số trường hợp NƠXH bị chuyển nhượng trái phép hoặc mua đi bán lại bởi các đối tượng không thuộc diện ưu tiên, làm giảm cơ hội tiếp cận của người có nhu cầu thực sự.

Luật Nhà ở với nhiều quy định mới được xem là "điểm sáng" trong đầu tư phát triển NƠXH đã chính thức có hiệu lực đi vào thực thi trong thực tế từ ngày 1.8.2024, được kỳ vọng sẽ tháo gỡ nhiều "nút thắt" dành cho cả chủ đầu tư và người mua nhà. Tuy nhiên tại thời điểm này, tình hình vẫn chưa thật sáng. Những quy định tại Nghị định 100/2024/NĐ-CP đã "nới rộng" các điều kiện về nhà ở, trong đó về diện tích tối thiểu nhà ở bình quân đầu người trong hộ gia đình để được xem xét mua NƠXH từ 10m^2 sàn/người trước đây lên 15m^2 sàn/người. Đồng thời, với việc nới điều kiện về thu nhập của một cá nhân lên 15 triệu đồng/tháng và 30 triệu đồng/tháng với hai vợ chồng. Nghị định cũng đơn giản hóa thủ tục hành chính khi loại bỏ quy định về việc xác nhận của UBND cấp xã liên quan đến nơi cư trú, thực trạng nhà ở và hỗ trợ về đất ở... của cá nhân khi mua, thuê NƠXH. Nhưng dẫu thế thì giấc mơ của người lao động mua được một căn NƠXH vẫn còn xa.

Tại TP.HCM, trong Đề án xây dựng ít nhất một triệu căn nhà NƠXH, thành phố được giao chỉ tiêu đến năm 2030 hoàn thành từ 69.700 - 93.000 căn. Tuy nhiên, theo báo cáo của Sở Xây dựng, từ năm 2021 cho đến nay thành phố chỉ có 10 dự án NƠXH (trong đó 6 dự án đã hoàn thành, 4 dự án đang triển khai thi công với tổng số gần 6.000 căn). Đây được xem là kết quả quá "khiêm tốn" và cũng cho thấy nhiều thách thức vẫn ở phía trước. Để tăng tốc xây dựng NƠXH, tại Hội nghị Xúc tiến đầu tư xây dựng NƠXH trên địa bàn TP.HCM đến năm 2030, nhiều ý kiến cho rằng thành phố cần phải có cơ chế, giải pháp cụ thể, phù hợp với đặc điểm tình hình thực tế, nhằm thu hút nhiều nhà đầu tư tham gia, nhất là các dự án NƠXH chỉ để cho thuê, là lĩnh vực rất khó thu hút đầu tư do tỷ suất lợi nhuận thấp, thời gian thu hồi vốn rất dài, không dưới 20 năm.

Giải pháp thiết thực nhất hiện nay là thành phố cần chỉ đạo các Sở, ngành, quận, huyện chung tay phối hợp tháo gỡ vướng mắc, khó khăn để triển khai thực hiện ngay các dự án NƠXH mà chủ đầu tư dự án nhà ở thương mại đang có sẵn quỹ đất, nhất là quỹ đất 20% dành để phát triển NƠXH. Nhưng vướng mắc lớn nhất lại chính là sự phối hợp thiếu đồng bộ giữa các Sở, ngành, quận, huyện nơi có dự án NƠXH.

"Thắt lưng buộc bụng" bao nhiêu năm để mua được nhà?

Theo giới chuyên gia, năm 2025 vẫn trong tình trạng thiếu nguồn cung nhà ở, trong khi đó phân khúc nhà ở cao cấp liên tục chiếm đại đa số trên thị trường với khoảng 70% số lượng nhà ở đưa ra thị trường. Năm 2024, lần đầu tiên các dự án nhà ở đưa ra huy động vốn trên thị trường chỉ còn loại nhà ở cao cấp, điều đó được coi là mô hình kim tự tháp bị "lộn ngược" trong thị trường bất động sản.

Giá nhà tăng liên tục trong các năm qua, cho đến nay vẫn "neo" ở mức giá rất cao như giá căn hộ cao cấp năm 2024 lên đến 90 triệu đồng/m^2, bình quân khoảng 9,7 tỉ đồng/căn (đây là giá sơ cấp khi phê duyệt dự án, chưa phải là giá bán ra), vượt quá khả năng tài chính của số đông người dân đô thị. Theo ông Lê Văn Bình, Phó Vụ trưởng Vụ Đất đai (Bộ TN&MT), giá nhà hiện nay đang rất cao sẽ khiến người lao động rất khó mua; ngay cả đối với người dân dù có trong tay 3-4 tỉ đồng vẫn gặp khó khăn trong việc tìm kiếm một nơi an cư phù hợp. Tại tọa đàm Tìm cơ hội trong thách thức bất động sản năm 2025, ông Bình cho biết, trong năm 2023-2024, do thiếu nguồn cung nên giá nhà tăng, tăng rất cao, thậm chí cao đột biến. "Nếu giá cao như hiện nay thì người lao động rất khó để tìm được nhà ở. Bây giờ người lao động đi tìm nhà giá tầm 50 triệu đồng/m^2 rất khó, rất hiếm", ông Bình nói và đưa ra dẫn chứng cả nhà chung cư cũ, tập thể cũ, giá cũng lên gấp 1,5 - 2 lần so với trước đây.

Theo TS Lê Xuân Nghĩa, vốn là yếu tố quyết định sự thành công của NƠXH. Giải ngân gói 120.000 tỉ đồng rất thấp trong vòng 2 năm qua cho thấy cách tận dụng nguồn lực hỗ trợ của ngân hàng thương mại để phát triển NƠXH là không hiệu quả. Nói cách khác, phát triển NƠXH phải lấy từ nguồn ngân sách, thay vì từ nguồn lực của ngân hàng thương mại như hiện nay.

Theo ước tính, vốn để thực hiện Đề án Xây dựng một triệu căn NƠXH của Chính phủ trong giai đoạn 2021-2030 lên tới 500.000 tỉ đồng. Như vậy, ngoài 100.000 tỉ đồng tín dụng ưu đãi, doanh nghiệp bất động sản cần phải tiếp cận thêm nguồn tín dụng thương mại và các nguồn vốn khác và người mua NƠXH cũng cần được hỗ trợ nhiều hơn về lãi suất vốn vay từ ngân hàng.

Vẫn theo ông Bình, một số nguyên nhân nữa khiến giá nhà trong thời gian gần đây luôn trong tình trạng "trên trời" là quỹ đất trung tâm đang rất chật hẹp, không đa dạng sản phẩm và đặc biệt là chưa giải quyết được vấn đề giao thông. "Không người dân nào muốn bỏ 2-3 tiếng/ngày để di chuyển từ ngoại thành đến nội thành để học tập và làm việc. Chúng ta phải nhanh chóng phát triển thêm quỹ đất nội đô hay quy hoạch lại giao thông để tránh ách tắc. Điều này sẽ trực tiếp kéo giá nhà giảm xuống", ông Bình chia sẻ và nhấn mạnh cần phải phát triển thêm đô thị vệ tinh xung quanh Hà Nội để kéo giãn số lượng người dân từ trung tâm ra các khu vực ngoại thành khiến sản phẩm nhà ở tại trung tâm không còn khan hiếm. Các chuyên gia tài chính cũng cho rằng, theo thống kê, thu nhập bình quân của người lao động là 11,7 triệu đồng/tháng, để có thể mua được một căn hộ 60m^2 tại Hà Nội sẽ phải tiết kiệm khoảng 20 năm.

Trong khi đó, dữ liệu của Batdongsan.com.vn công bố mới đây cho thấy, thời điểm năm 2024, một cá nhân thuộc thế hệ 7X mất khoảng 31,3 năm thu nhập để mua được một căn chung cư 60m^2, giá hơn 3 tỉ đồng, trong điều kiện lãi suất huy động là 7,4%. Sau 10 năm, số năm thu nhập để một cá nhân thuộc thế hệ 8X mua được căn hộ như trên là 22,7 năm. Khi ấy, giá căn hộ đã tăng lên 1,5 tỉ đồng trong khi lãi suất huy động giảm còn 6%. Đến năm 2024, một cá nhân 9X cần 25,8 năm thu nhập để mua căn hộ trên giá 3 tỉ đồng trong điều kiện lãi suất huy động là 4,5%. Tuy số năm thu nhập và lãi suất đã giảm dần theo thời gian nhưng nhìn chung, người trẻ thuộc các thế hệ vẫn cần nỗ lực trong thời gian dài mới có thể sở hữu được một căn hộ.

Trong bối cảnh đó, người dân có thu nhập trung bình, thu nhập thấp chỉ có thể "trông" vào NƠXH. Nhưng vẫn là một điều gì đó rất xa vời. Với mặt bằng giá hiện tại, ngay cả khi giá giảm một nửa, nhiều người thuộc nhóm thu nhập trung bình và thu nhập thấp vẫn khó có khả năng mua nhà. ■

Một dự án xây dựng nhà ở xã hội — Ảnh: T.NGHĨA

Nụ cười giữa mặt trận

● **Bài, ảnh: LÊ VĂN CHƯƠNG**

Tiếng súng vang lên ở tuyến biên giới phía Bắc ngày 17.2.1979, bên cạnh sự hy sinh, gian khổ, hiểm nguy thì vẫn có những nụ cười đầy lạc quan giống bức ảnh chụp bên thành cổ Quảng Trị của nhà báo Đoàn Công Tính. Có thể hình dung nụ cười tếu táo đó qua câu chuyện của CCB Nguyễn Quang Phổ, nguyên Đồn trưởng đồn 1 Xì Lở Lầu, Công an nhân dân vũ trang tỉnh Lai Châu (nay là Bộ đội Biên phòng).

Khi tiếng súng nổ ra ở biên giới phía Bắc, ông Phổ đã bám trụ, sống chết với người dân — Ảnh: TƯ LIỆU

Thượng úy, CCB Nguyễn Quang Phổ, hiện đang sống tại thôn Hữu Cước, xã Liên Hồng, huyện Đan Phượng, TP Hà Nội. Cứ đến tháng 2 hằng năm, dòng ký ức về mặt trận lại ùa về trong tâm trí ông. "À, nhiều chuyện lắm, nhớ sao cho hết, toàn chuyện đánh nhau, rồi dân vận mà cũng có lắm chuyện hay hay đấy, lính tráng không nhịn nổi", ông Phổ cười nói.

Thượng úy nấp trong chăn

Chuyện hay mà ông định kể đó là lính ở Đồn 1 đi vay gạo của dân và hứa hẹn: "Khi nào được giải phóng thì anh em mang giả lại cho bà con". Nhưng vài hôm sau quay ra nói: "Ừ, mà không biết bao giờ đối phương rút, thôi thì cứ đi vay gạo dân, mỗi nhà một xing (túi gạo 5 kg của người Dao)".

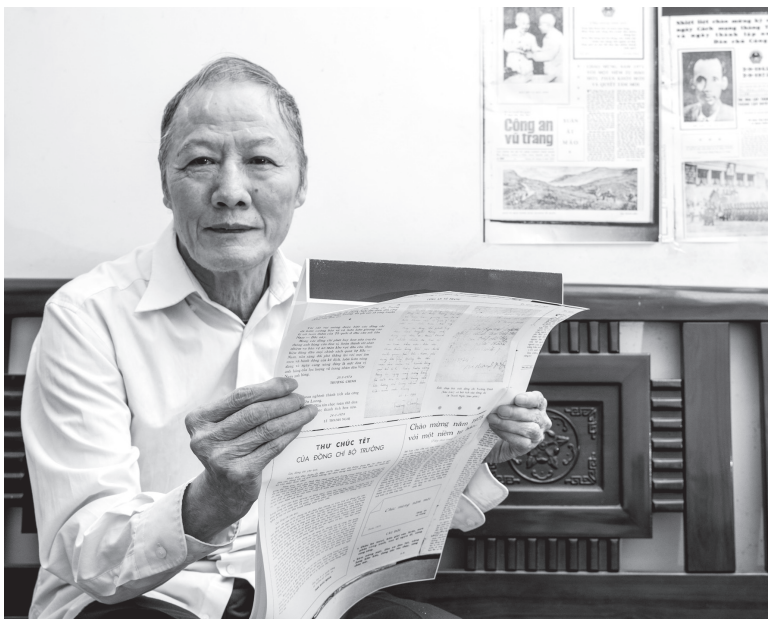
Nhưng chuyện được ông Phổ kể lại nhiều lần đó là thượng úy trốn trong chăn. Vào sáng ngày 17.2.1979, pháo cối từ bên kia biên giới bắn tấp nập vào khu vực Đồn 1 Xì Lở Lầu, Pa Nậm Cúm, Nậm Cáy, Nậm Xe để chiếm thị xã Phong Thổ. Ông Phổ lúc đó đeo lon chuẩn úy, chức vụ đội trưởng trinh sát. Khi đơn vị vừa chiến đấu, vừa rút dần về khu vực Dào San thì ông Phổ được lệnh quay trở lại, dẫn theo tổ công tác để bám dân. Đây là một nhiệm vụ hết sức nguy hiểm. Nhưng lúc đó, ông Phổ vẫn nở nụ cười, đưa tay lên sờ cầu vai vì sao mọc lên nhanh quá. Ông được cấp trên phong cấp tại mặt trận, nâng vượt đến ba bậc, từ chuẩn úy lên thượng úy, từ đội trưởng lên đồn trưởng.

Quay trở lại Xì Lở Lầu, trên người khoác chiếc áo vải màu xám như người đồng bào. Ông Phổ phải luồn rừng, ăn cơm trên rẫy, nghe ngóng tình hình để quay lại bản bám dân. Trước đó, ông Phổ vốn dĩ đã khá nổi tiếng ở vùng Xì Lở Lầu, giỏi tiếng Quan Hỏa, vì vậy khi ông quay lại thì bị đối phương đánh hơi. Một buổi sáng, ông luồn theo khe suối vào làng thì bị phát hiện và bao vây, chặn đường rút lui ra bìa núi. Ông Phổ hạ thấp người và nhìn qua bụi cây, quan sát toán lính đang lăm le súng. Ông chạy tới trước nhà của bà Tẩn Tả Mai, dân tộc Dao và nói thật nhanh "bọn nó đang tới!". Nhà Tẩn Tả Mai treo chùm lá trước cửa. Theo phong tục của dân tộc Dao, đó là có người sinh nở, người lạ cấm được vào. Nhưng trong tình huống sinh tử đó, Tẩn Tả Mai ra hiệu cho ông Phổ rằng "cứ vào". Tiếng súng lách cách gần lối đi là lúc ông Phổ cũng đi phi nhanh vào nhà, chui dưới chiếc chăn ấm áp và nằm ngay dưới chân của chị Chảo Tả Mẩy đang ôm đứa con đỏ hỏn. Ông Phổ "suỵt", ra hiệu im lặng, chỉ ẩn nấp một tí rồi đi ngay.

Ở trước cửa nhà, Tẩn Tả Mai giáp mặt quân lính phía bên kia rồi nói rằng, có nhìn thấy ông Phổ, nhưng người đó đã chui qua bụi rậm và chạy ra bờ suối. Trong lúc Tẩn Tả Mai nói chuyện thì ông Phổ nín thở, bàn tay bóp chặt khẩu súng, con dao găm nén chặt dưới hông. Vậy là quân lính phía bên kia đi khuất. Cách xử trí của Tẩn Tả Mai cũng là thước đo lòng dân ở Xì Lở Lầu đối với ông Phổ. Ông Phổ rời gia đình tốt bụng này và nghiêng mình nói "tố teng" (tiếng Quan Hỏa là cảm ơn). Câu chuyện thượng úy nấp trong chăn sau này được ông Phổ viết lại trên báo *Công an nhân dân* với tựa đề *Sống trong lòng dân*.

Đãi khách… đoàng!

Những ngày ông Phổ dẫn anh em quay trở lại vùng tạm chiếm, sau vài ngày thì hết lương thực. Vậy là đồn trưởng phát động "xuống dân vay gạo, nhà nào nhiều thì cho vay nhiều". Chuyện thật nhưng được lính tráng nhắc lại như chuyện tiếu lâm, vay nhưng không tính lãi suất và dân cứ bảo ăn đi, không đòi lại. Người cho vay gạo nhiều như là ông Lý Sần Vảng, ông Tẩn Phụ Quầy xã đội. Người dân truyền miệng nhau "tà cô cần gạo ăn để đánh giặc", vậy là mỗi người mang đến một xing, ông Phổ đón tiếp bà con với nụ cười xởi lởi.

CCB Nguyễn Quang Phổ vẫn giữ giọng tếu táo của lính mặt trận

Kỷ luật quân đội nghiêm cấm không được lấy một cây kim, sợi chỉ của dân. Nhưng dân thương thì việc gì cũng xong, cái gì dân có thì cũng chia sẻ. Khi biên giới tạm im tiếng súng, lính tráng tập trung về đồn và phía sau đơn vị lúc nào cũng ầm ĩ tiếng gà. Người dân thỉnh thoảng lại mang gà đến cho, có lúc khoảng 100 con gà, suốt ngày kêu ầm ĩ dưới sân. Lính tráng nói đùa phải đeo biển số để đánh dấu là gà nào là của đồn trưởng, trực gác mà đói bụng thì cứ xin đồn trưởng một con mang đi nướng. Những ngày vơi tiếng súng, ông Phổ vẫn cùng lính tráng hài hước: "Đồn nuôi mấy con trâu, có đoàn khách lên đông, lính tráng hỏi đồn trưởng lấy gì chiêu đãi, tôi vác súng ra đoàng một con ngã lăn ra để đãi khách, làm lương thực dự trữ cho bộ đội, ai cũng khoái…". Tính cách nói năng bộc trực, thẳng thắn của ông Phổ khiến ông rất được lòng dân và lính tráng ở đơn vị. Người dân gặp ông Phổ đều kính cẩn và gọi là tà cô, mời tà cô vào nhà uống bát rượu nói chuyện. Tà cô là cách người dân tôn xưng ông Phổ là một ông lớn, người có uy tín. Vì thương tà cô nên có gì người dân cũng mang đến cho ông Phổ.

Ông Giang, một CCB từng tham gia chiến tranh biên giới ở tuyến biên giới phía Bắc kể lại sự lạc quan của anh em trong thời chiến. Đó là lên thăm Đồn 1 Xì Lở Lầu vào lúc lương thực đã cạn, gặp ông đồn trưởng khoe: "Tao sẽ đãi mày một con trâu". Lính tráng nghe đồn trưởng nói thì nhao nhao: "Đồn trưởng vui tính, nói giỡn nhưng thường làm thiệt":Đoàng! Cả đồn nghe tiếng súng, sau đó chạy ùa đến làm thịt trâu và nói với nhau về bữa cơm ngon miệng sau những ngày ăn uống thiếu thốn. Đại tá, CCB Vũ Mạnh Tường, nguyên Tổng biên tập báo *Biên phòng* kể lại kỷ niệm lên Đồn 1 Xì Lở Lầu. Lần đó, ông Thái lên đơn vị tác nghiệp và viết về những tấm gương bám trụ, chiến đấu. Nửa đêm ông Phổ lay gọi ông Thái: "Này, xuống bếp có cái ăn". Ông Phổ giắt khẩu súng dẫn ông Thái xuống khu bếp và ông Thái luôn giật mình và hỏi: "Cậu có nhớ mật khẩu không, lính hỏi trả lời không được là chết".

Một con gà được làm thịt rất nhanh. Nửa đêm đói bụng, được đồn trưởng chiêu đãi món thịt gà. Khi gian bếp đang bập bùng ánh lửa và mùi thơm tỏa ra thì bỗng ở đâu bốn phía, lính tráng ùa vào cười, mắt sáng lên như gặp vận may, ai cũng thốt lên: "Nửa đêm đồn trưởng lại cho ăn gà, có đồ ăn rồi!". Ông Phổ giật mình vì nửa đêm đồn trưởng bí mật đãi khách quý là nhà báo mà lính tráng vẫn không tha. Ông bảo: "Đứa nào cần cứ vào làm một mẩu nhỏ rồi lui ra ngay". ■

Lạng Sơn bứt phá từ du lịch thám hiểm hang động

NGUYỄN ANH

Dự kiến tháng 9.2025, tỉnh Lạng Sơn sẽ chính thức đón nhận Bằng chứng nhận danh hiệu Công viên địa chất (CVĐC) toàn cầu UNESCO Lạng Sơn tại Chi Lê. Tháng 11.2025, tỉnh Lạng Sơn sẽ tổ chức Lễ đón Bằng chứng nhận danh hiệu CVĐC toàn cầu UNESCO Lạng Sơn.

Vẻ đẹp hùng vĩ của CVĐC Lạng Sơn

Đó là thông tin do bà Trần Thị Bích Hạnh, Phó giám đốc Trung tâm Xúc tiến đầu tư, Thương mại và Du lịch tỉnh Lạng Sơn cho biết và chia sẻ thêm: "Tháng 4.2025, UNESCO sẽ chính thức bổ sung CVĐC toàn cầu UNESCO Lạng Sơn vào Danh sách CVĐC toàn cầu trên trang web của Tổ chức này".

Vô vàn điều thú vị chưa được khám phá

Trước đó, tháng 9.2024, trong khuôn khổ Hội nghị quốc tế lần thứ 8 Mạng lưới CVĐC toàn cầu UNESCO khu vực châu Á - Thái Bình Dương, Phiên họp Hội đồng CVĐC toàn cầu UNESCO đã tiến hành đánh giá và 100% đại biểu biểu quyết công nhận CVĐC Lạng Sơn là CVĐC toàn cầu UNESCO.

Hiện nay, CVĐC Lạng Sơn đã hình thành 4 tuyến du lịch với 38 điểm tham quan CVĐC với chủ đề "Tiến hóa sự sống nơi miền đất thiêng". Tuyến 1: Khám phá thế giới Thượng ngàn; tuyến 2: Hành trình về miền Thiên giới; tuyến 3: Cuộc sống dân dã nơi trần thế; tuyến 4: Đường đến Thủy cung.

Theo khảo sát của các nhà khoa học, chuyên gia địa chất, CVĐC Lạng Sơn có địa hình địa mạo và địa chất tự nhiên kỳ vĩ. Có khoảng 200 hang động, nhiều thác nước, hố sụt đẹp, ẩn chứa vô vàn điều thú vị, hấp dẫn của thiên nhiên. "Đây sẽ là nguồn lực, chắp cánh cho sự phát triển của du lịch địa chất, thám hiểm hang động của Lạng Sơn", bà Trần Thị Bích Hạnh khẳng định.

CVĐC Lạng Sơn trải dài trên lãnh thổ rộng lớn hơn 4.842 km^2, dân số khoảng trên 627,5 nghìn người, phạm vi bao gồm toàn bộ địa giới hành chính của các huyện: Bắc Sơn, Chi Lăng, Hữu Lũng, Lộc Bình, Văn Quan và TP Lạng Sơn; một phần địa giới hành chính huyện Bình Gia và huyện Cao Lộc. Công viên này là một minh chứng sống động, gói gọn những cảnh quan đa dạng trên hành trình 500 triệu năm tiến hóa của sự sống. Từ vùng biển cổ xưa và vùng đất núi lửa, mỗi mặt của CVĐC Lạng Sơn đều kể một câu chuyện độc đáo.

Đây cũng là một bức tranh rực rỡ về sự đa dạng sắc tộc, với những đóng góp về phong tục, truyền thống độc đáo của mỗi nhóm dân tộc. Đời sống tâm linh của CVĐC Lạng Sơn bắt nguồn sâu xa từ Đạo Mẫu, một tín ngưỡng thờ Mẫu được UNESCO công nhận là Di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại. Sự kết hợp hài hoà giữa lịch sử tự nhiên, đa dạng văn hóa và truyền thống tâm linh khiến CVĐC Lạng Sơn trở thành một điểm đến độc đáo để du khách tìm hiểu và khám phá.

Cần hướng tới bảo vệ môi trường bền vững

Tại Tọa đàm "Phát triển Du lịch thám hiểm hang động Công viên địa chất Lạng Sơn" do Trung tâm Xúc tiến Đầu tư, Thương mại và Du lịch tỉnh Lạng Sơn phối hợp với Công ty cổ phần Viện Du lịch và Phát triển bền vững Việt Nam vừa tổ chức tại Hà Nội, các chuyên gia trong nước và quốc tế đã làm rõ tiềm năng, thách thức trong phát triển du lịch thám hiểm hang động bền vững tại CVĐC Lạng Sơn. Đồng thời, đề xuất các chính sách trong phát triển loại hình du lịch này tại Lạng Sơn; đào tạo, giáo dục môi trường và nâng cao nhận thức về du lịch thám hiểm hang động bền vững; ứng dụng mô hình kinh tế tuần hoàn trong phát triển du lịch thám hiểm hang động ở Lạng Sơn…

Tại tham luận "Một số lưu ý trong bảo vệ và khai thác hang động và các vùng đá vôi", PGS. TS Trần Tân Văn, Chuyên gia cao cấp về CVĐC, nguyên Viện trưởng Viện Khoa học Địa chất và Khoáng sản cho rằng: "Để quy hoạch, quản lý hiệu quả các vùng đá vôi cần đánh giá đầy đủ các giá trị kinh tế, khoa học và nhân văn của chúng trong bối cảnh văn hóa, chính trị địa phương. Cần hiểu rõ đặc điểm của hang động và các giá trị độc đáo của chúng. Cũng cần lưu ý rằng mọi hoạt động trên mặt đất đều tác động trực tiếp hoặc gián tiếp đến dưới lòng đất hoặc dưới hạ lưu".

Các chuyên gia cũng cho rằng, để làm cơ sở cho công tác quản lý, phải điều tra, kiểm kê hang động. Cách tiếp cận tốt nhất trong quản lý tác động của việc sử dụng, khám phá hang động là xây dựng một kế hoạch chiến lược dài hạn, với sự tham gia của tất cả các bên liên quan. Người hướng dẫn, cung cấp dịch vụ thám hiểm hang động cần chứng minh rằng họ được đào tạo đầy đủ về các khía cạnh an toàn và bảo tồn hang động. Hướng dẫn viên tham quan hang động cần được đào tạo bài bản về các giá trị cụ thể của hang và cách thuyết trình cho du khách, giúp du khách hiểu rõ và trân quý môi trường hang động. Người thám hiểm hang động cần làm quen và tuân thủ bộ "Quy tắc tác động hang động tối thiểu"... Cơ sở hạ tầng ở hang tham quan, điện chiếu sáng trong hang cần vừa đủ để duy trì môi trường hang động tự nhiên. Bên cạnh đó, cần thiết kế, xây cất cơ sở hạ tầng hỗ trợ các hoạt động trên mặt đất ở các vùng đá vôi sao cho ít tác động đến môi trường cảnh quan nhất, cả trực quan lẫn tính toàn vẹn của chúng, để khi cần, có thể dễ dàng dỡ bỏ, trả lại hiện trạng tự nhiên ban đầu.

Nói chuyện đến tình yêu hang động, chia sẻ về kinh nghiệm phát triển du lịch thám hiểm hang động cũng như đóng góp về các giải pháp quản lý và phát triển du lịch hang động bền vững tại CVĐC Lạng Sơn, Giám đốc Công ty Du lịch Việt Nam Expeditions Phạm Văn Mạnh cho biết: "Sau những bức ảnh đẹp về hang động là quá trình khảo sát rất vất vả, cẩn trọng của các chuyên gia, những du khách yêu hang động. Lạng Sơn có rất nhiều tiềm năng để phát triển loại hình du lịch này, thậm chí không thua kém Quảng Bình. Tuy nhiên, việc phát triển du lịch thám hiểm hang động cần có sự chọn lọc đơn vị tổ chức; khuyến khích nâng cao nhận thức về việc bảo vệ và phát triển du lịch hang động trong cộng đồng; hướng dẫn và tạo điều kiện cho doanh nghiệp phát triển sản phẩm du lịch hang động. Đặc biệt, các cơ quan nhà nước cần có các chính sách tháo gỡ khó khăn để khơi thông nguồn lực cho cộng đồng và doanh nghiệp cùng tham gia vào phát triển du lịch hang động".

Ông Kevin John Ditamore, Giám đốc Công ty Adventure In Hawaii, thành viên Hiệp hội Hang động Mỹ mỗi năm có tới 4 tháng sống và làm việc ở Việt Nam đề xuất: "CVĐC Lạng Sơn cần sớm khảo sát, xây dựng bản đồ chỉ dẫn chi tiết các mức độ nguy hiểm, cảnh báo ở từng khu vực. Bên cạnh đó, sản phẩm du lịch thám hiểm hang động cũng cần mang tính giáo dục du khách, hướng tới bảo vệ môi trường bền vững. Sản phẩm phải thật ấn tượng, đáp ứng được nhu cầu của du khách đam mê khám phá. Tiền lúc đó không quan trọng mà quan trọng là giá trị mà sản phẩm du lịch đó mang lại cho du khách. Họ luôn sẵn sàng chi tiền cho một điểm đến ấn tượng, được trải nghiệm điều không thể có được ở nơi khác và CVĐC Lạng Sơn chính là lý do để du khách Mỹ đến Việt Nam bởi nơi đây quá hoành tráng và hùng vĩ". ■

Việt Nam dẫn đầu Đông Nam Á về phục hồi du lịch

Theo ghi nhận của tờ *Tempo* của Indonesia, Việt Nam có tốc độ phục hồi du lịch đầy ngoạn mục sau đại dịch Covid-19, dẫn đầu trong khu vực Đông Nam Á. Năm 2024, Việt Nam đón gần 17,6 triệu lượt khách quốc tế, phục hồi 98% so với mức kỷ lục năm 2019, tức giai đoạn trước đại dịch. Con số ấn tượng này đã vượt qua các điểm đến nổi tiếng khác như Thái Lan, Singapore, Indonesia.

Sự tăng trưởng ấn tượng này liên quan trực tiếp đến các chính sách thị thực cởi mở của chính phủ Việt Nam. Theo đó, Việt Nam hiện đang áp dụng cấp thị thực điện tử đối với công dân tất cả các nước, vùng lãnh thổ và miễn thị thực cho công dân 13 nước, kéo dài thời hạn tạm trú lên 45 ngày, tăng 30 ngày so với quy định trước đó, có hiệu lực từ ngày 15.8.2023. Thêm vào đó, năm 2024, Chính phủ cũng cho ra mắt cổng thông tin cấp thị thực điện tử cho người nước ngoài, giúp quy trình xin thị thực điện tử trở nên đơn giản, thuận tiện hơn đối với khách du lịch quốc tế.

Tempo cho biết, với tốc độ tăng trưởng mạnh mẽ, du lịch Việt Nam kỳ vọng năm 2025 đón 22-23 triệu lượt khách du lịch quốc tế. Đánh giá cao tiềm năng của nguồn tài nguyên du lịch Việt Nam, báo Indonesia khẳng định, không chỉ là điểm đến lịch sử nổi tiếng thế giới, Việt Nam còn là điểm đến hấp dẫn với những kỳ quan thiên nhiên ngoạn mục, dấu ấn văn hóa đặc sắc và nền ẩm thực phong phú.

Với sự phục hồi ngoạn mục nhờ các chính sách du lịch cởi mở và những lợi thế về thiên nhiên, văn hóa, lịch sử, ẩm thực, Việt Nam đang khẳng định vị thế là một trung tâm du lịch hàng đầu khu vực, là điểm đến hấp dẫn, an toàn và thân thiện, luôn chào đón du khách quốc tế đến trải nghiệm và khám phá vẻ đẹp bất tận của đất nước và con người nơi đây.

T.BÌNH

Vui Tết "Mìn Loóng Phạt" với người Cống Nậm Chà

● **HOÀNG MINH; ảnh: QUỐC KHANH**

Đồng bào dân tộc Cống ở xã Nậm Chà, huyện Nậm Nhùn (Lai Châu) là một trong những dân tộc rất ít người (có dân số dưới 10.000 người). Đồng bào Cống nơi đây vẫn còn lưu giữ được một nền văn hóa phong phú đặc sắc, trong đó Tết "Mìn Loóng Phạt" là một nghi lễ phản ánh sinh động bản sắc văn hóa của người Cống. Đây là nét văn hóa đặc trưng của đồng bào Cống cần được bảo tồn và gìn giữ để thế hệ con cháu tiếp tục phát huy truyền thống tốt đẹp của dân tộc.

Tết "Mìn Loóng Phạt" là một nghi lễ phản ánh sinh động bản sắc văn hóa của người Cống

Tết "Mìn Loóng Phạt" của người Cống xã Nậm Chà, huyện Nậm Nhùn được tổ chức sau khi đã thu hoạch xong mùa vụ gắn liền với những sinh hoạt của tộc người mang tính cộng đồng. Phần nghi lễ còn giữ được nét văn hóa truyền thống của người Cống với lễ vật dâng cúng mang bản sắc riêng có. Tết "Mìn Loóng Phạt" cũng là lễ hội cổ truyền lớn nhất trong năm của người Cống, vì thế không khí lễ hội náo nhiệt ngập tràn trong làng bản của người Cống nơi đây.

Để đón Tết "Mìn Loóng Phạt" người Cống thường phải chuẩn bị trước nhiều ngày, không khí nhộn nhịp đến từng gia đình, dòng họ là một ngày trước khi ngày Tết chính diễn ra, tất cả các gia đình trong bản đều chuẩn bị cho ngày đón tết của gia đình và dòng họ của mình sao cho thật chu đáo và vui vẻ nhất. Người lớn trong gia đình sẽ lên rừng kiếm củ, lấy măng, xuống suối bắt cá, lên nương lấy hoa "Đoóc Lanh", hái nấm, lấy quả bí, gừng ở trên nương chuẩn bị cho Tết "Mìn Loóng Phạt". Rất nhiều món ăn được chế biến từ các sản phẩm tự họ chăn nuôi và trồng cấy để dâng cúng tổ tiên của mình. Hoa "Đoóc Lanh" là loại hoa không thể thiếu trong Tết "Mìn Loóng Phạt". Người Cống quan niệm là cây hoa này được ông bà tổ tiên và thần linh ban cho, để làm bạn với các loại cây trồng ở trên nương bảo vệ che chở cho các loại cây trồng khỏi sự phá hoại của sâu bệnh, chim chóc, chuột sóc, thú rừng phá hoại.

Sáng sớm ngày đón Tết "Mìn Loóng Phạt" mọi thành viên trong gia đình, dòng họ ai cũng dậy sớm ra suối gần bản để tắm hoặc gội đầu vì người Cống quan niệm là làm như thế để gội đi những xui xẻo, bệnh tật, vất vả để chuẩn bị đón một ngày mới trong năm. Mỗi thành viên sẽ mang một ít nước sạch về nhà với hy vọng cầu mong cho sự may mắn, tiếp đó các thành viên người Cống chuẩn bị một mâm cơm để cúng tổ tiên kết thúc một mùa vụ. Khi dâng cúng tổ tiên tất cả mọi thành viên trong gia đình, dòng tộc phải có mặt đầy đủ, cúng tổ tiên xong thì các sản phẩm như lúa, ngô, khoai, sắn, gừng, bí mới được sử dụng.

Khi tiến hành nghi lễ, chủ nhà hoặc người có uy tín trong dòng họ sẽ thực hiện nghi lễ cúng, tất cả các lễ vật dâng cúng được bày lên mâm và đặt vào nơi thờ cúng tổ tiên, chủ lễ phải là nam giới mặc bộ trang phục truyền thống của dân tộc mình, khi chủ lễ cúng tất cả con cháu trong gia đình phải có mặt và ngồi phía sau. Trước tiên chủ lễ đọc lời cúng "hôm nay là ngày lành tháng tốt, con cháu thu hoạch vụ mùa đã xong và chuẩn bị lễ vật thờ cúng cho ông bà, tổ tiên. Lễ vật gồm có hoa "Đoóc Lanh", lợn, gà, hoa quả, bí xanh, bí đỏ, khoai sọ, gừng, khoai lang, củ đậu mời ông bà tổ tiên về cùng nhau ăn và phù hộ cho con cháu không bị ốm đau bệnh tật, sức khỏe dồi dào, vụ mùa no đủ ngày càng phát triển ổn định".

Kết thúc lễ cúng, chủ lễ cầm cả túm gừng gõ vào trống chiêng một hồi để báo hiệu cho tất cả mọi người tham gia nghi và cộng đồng biết. Mâm cúng được bày ra và các thành viên trong gia đình, dòng tộc và dân bản đến cùng chung vui chúc tụng nhau, cùng uống rượu và đánh trống, chiêng múa hát. Mọi người cùng nhau múa xòe, mỗi người đeo theo một túi gạo cầm từng nắm tung lên cao quá đầu, để cảm tạ ông bà tổ tiên và các thần linh đã ban cho họ một vụ mùa no đủ và bội thu. Sáng hôm sau, nghi lễ cúng trước bàn thờ tổ tiên đơn giản hơn, lễ vật dâng cúng gồm cá được cho vào ống nứa cùng với gừng, rượu cần đựng trong ống mới, hoa "Đoóc Lanh" được dựng lên để mọi thành viên trong gia đình cùng dân bản tham gia vui chơi, múa hát, giải trí, gặp gỡ giao lưu.

Suốt thời gian tổ chức Tết "Mìn Loóng Phạt" tại bản làng người Cống tưng bừng tiếng trống, tiếng chiêng, các làn điệu dân ca, hát đối đáp giao duyên cùng với vòng xòe đoàn kết. Kết hợp với tiếng trống là các nhạc cụ truyền thống bằng ống tre, ống nứa như hưu may, tăng bằng, tăng bu... sôi động hòa cùng các hoạt động thể thao dân tộc như kéo co, đẩy gậy, bắn nỏ thể hiện sự đoàn kết chặt chẽ của cộng đồng.

Tết "Mìn Loóng Phạt" không chỉ thể hiện bản sắc văn hóa độc đáo của người Cống mà còn đóng vai trò quan trọng trong đời sống tâm linh, tạo thành sợi dây gắn kết cộng đồng người Cống trên khắp bản làng. Qua đó, người Cống thêm niềm tin vào cuộc sống, có tinh thần tương trợ gắn kết, giúp đỡ nhau trong cộng đồng, cùng nhau bảo tồn, phát huy kho tàng tri thức văn hóa dân gian phong phú, từng bước tạo thành sản phẩm hấp dẫn gắn với phát triển du lịch ở Nậm Nhùn.

Việc bảo tồn, lưu giữ và phát huy giá trị văn hóa truyền thống của Tết "Mìn Loóng Phạt" là hoạt động cần thiết và quan trọng, nhằm khích lệ, động viên cộng đồng người Cống nơi đây luôn đoàn kết, hăng say lao động, sản xuất, xây dựng bản làng ngày càng giầu đẹp, đồng thời góp phần thực hiện hiệu quả Dự án 6 về "Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch". ■

Mọi người cùng nhau múa hát trong không khí vui tươi, phấn khởi

Thầy cúng thực hiện nghi thức cúng trong Tết "Mìn Loóng Phạt"

Nhiều hoạt động sôi nổi tại Lễ hội Cà phê Buôn Ma Thuột lần thứ 9

Với chủ đề "Buôn Ma Thuột - Điểm đến của cà phê thế giới", Lễ hội Cà phê Buôn Ma Thuột lần thứ 9 năm 2025 diễn ra từ ngày 9-13.3 tại TP Buôn Ma Thuột và một số địa phương trong tỉnh Đắk Lắk.

Lễ hội Cà phê Buôn Ma Thuột lần thứ 9 năm 2025 là sự kiện quan trọng nhằm quảng bá thương hiệu cà phê Buôn Ma Thuột, xây dựng hình ảnh thành phố Buôn Ma Thuột là "Thành phố cà phê của thế giới"; nâng tầm giá trị và từng bước khẳng định vị thế cà phê Việt Nam trên trường quốc tế. Đồng thời tôn vinh những người sản xuất, chế biến, kinh doanh cà phê; giới thiệu tiềm năng du lịch, xúc tiến đầu tư trong lĩnh vực cà phê và các sản phẩm nông nghiệp; giới thiệu, quảng bá văn hóa truyền thống đặc trưng của đồng bào các dân tộc, đặc biệt là Không gian văn hóa cồng chiêng Tây Nguyên được UNESCO ghi danh là Kiệt tác truyền khẩu và Di sản văn hóa phi vật thể của nhân loại. Đây cũng là hoạt động chào mừng kỷ niệm 50 năm Ngày Chiến thắng Buôn Ma Thuột, giải phóng tỉnh Đắk Lắk.

Ngoài các hoạt động chính như: Khai mạc, Bế mạc, Lễ hội đường phố, Hội nghị giao thương quốc tế kết nối, nâng tầm cà phê Việt... Lễ hội Cà phê Buôn Ma Thuột lần thứ 9 còn có các điểm nhấn mới như: Cuộc thi sáng tạo nội dung số tuyên truyền lễ hội trên môi trường mạng; Hội trại cà phê "Đồng hành, chia sẻ" tại Khu di tích lịch sử - văn hóa Đồn điền CADA (huyện Krông Pắc). Cùng với đó là các hoạt động chuyên sâu của ngành hàng cà phê Đắk Lắk cũng như Việt Nam…

Thông qua việc tổ chức Lễ hội, tỉnh Đắk Lắk tiếp tục giới thiệu hình ảnh, tiềm năng, thế mạnh du lịch của tỉnh; xúc tiến đầu tư trong lĩnh vực chế biến cà phê và các sản phẩm nông nghiệp trên địa bàn; xã hội hóa mạnh mẽ hoạt động lễ hội, thu hút khách du lịch trong và ngoài nước đến với địa phương.

MINH LÝ

CHỦ TỊCH NƯỚC LƯƠNG CƯỜNG:

Văn hóa các dân tộc là ngu Việt Nam hùng mạnh

ĐÌNH TOÁN - HUY AN - HOÀNG NGUYÊN; ảnh: TRẦN HUẤN

Phát biểu chỉ đạo tại *Ngày hội sắc xuân trên mọi miền Tổ quốc* diễn ra cuối tuần qua tại Làng Văn hóa – Du lịch các dân tộc Việt Nam (Đồng Mô, Sơn Tây, Hà Nội), Chủ tịch nước Lương Cường nhấn mạnh, giá trị quan trọng nhất của nền văn hóa truyền thống 54 dân tộc anh em chính là tinh thần đại đoàn kết, tương thân tương ái. Những giá trị ấy đã tạo nên sức mạnh, đóng góp vào công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc; để đất nước vững tin bước vào kỷ nguyên mới, kỷ nguyên vươn mình của dân tộc.

Dự và chia vui với đồng bào tại Ngày hội còn có các Ủy viên Bộ Chính trị: Bí thư Trung ương Đảng, Chủ tịch Ủy ban TƯ MTTQ Việt Nam Đỗ Văn Chiến; Bí thư Trung ương Đảng, Trưởng ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương Nguyễn Trọng Nghĩa. Cùng dự có các Ủy viên BCH Trung ương Đảng: Phó Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Thị Thanh; Phó Thủ tướng Lê Thành Long…, đại diện các Ban, Bộ, ngành Trung ương và địa phương. Về phía Bộ VHTTDL có các Thứ trưởng: Trịnh Thị Thủy, Tạ Quang Đông, Hồ An Phong dự Ngày hội. Sự kiện do Bộ VHTTDL tổ chức.

Phát huy giá trị văn hóa của cộng đồng 54 dân tộc anh em

Phát biểu chỉ đạo tại Ngày hội, Chủ tịch nước Lương Cường nêu rõ, Việt Nam là quốc gia đa dân tộc. Mỗi dân tộc đều có những giá trị văn hóa đặc sắc, phong phú, độc đáo, tạo nên bức tranh văn hóa đa dạng trong sự thống nhất cao; phản ánh sự sáng tạo và bản lĩnh của người Việt qua các thời kỳ lịch sử. Một trong những giá trị quan trọng nhất của nền văn hóa truyền thống 54 dân tộc anh em chính là tinh thần đại đoàn kết, tương thân tương ái; tạo nên sức mạnh nội sinh, là nền tảng giúp dân tộc Việt Nam vượt qua mọi khó khăn, thách thức.

Chủ tịch nước đánh giá cao Bộ VHTTDL trong những năm qua đã chủ động phối hợp chặt chẽ với các Ban, Bộ, ngành Trung ương và địa phương tổ chức nhiều sự kiện văn hóa có ý nghĩa chính trị sâu sắc tại Làng Văn hóa - Du lịch các dân tộc Việt Nam, với những hoạt động văn hóa, nghệ thuật truyền thống; quảng bá di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại, di sản văn hóa phi vật thể quốc gia. Chủ tịch nước khẳng định, Ngày hội sắc xuân trên mọi miền Tổ quốc không chỉ là sự kiện mừng Xuân mà còn là sự kiện văn hóa, chính trị mang nhiều ý nghĩa; là dịp để mỗi người dân Việt Nam ôn lại, giữ gìn và làm sâu sắc hơn những giá trị văn hóa dân tộc; thắt chặt hơn nữa tình đoàn kết; tăng cường sự hiểu biết và đồng hành cùng nhau trong công cuộc xây dựng và phát triển đất nước.

Chủ tịch nước Lương Cường tham gia Lễ hội khai hạ

Chủ tịch nước Lương Cường cùng các đại biểu tham gia trồng cây, hưởng ứng Tết trồng cây, đời đời nhớ ơn Bác Hồ vĩ đại

Chủ tịch nước Lương Cường tặng quà chúc mừng các đồng bào về với Ngày hội

Chủ tịch nước Lương Cường nêu rõ, Việt Nam là quốc gia đa dân tộc. Mỗi dân tộc đều có những giá trị văn hóa đặc sắc, phong phú, độc đáo, tạo nên bức tranh văn hóa đa dạng trong sự thống nhất cao; phản ánh sự sáng tạo và bản lĩnh của người Việt qua các thời kỳ lịch sử. Một trong những giá trị quan trọng nhất của nền văn hóa truyền thống 54 dân tộc anh em chính là tinh thần đại đoàn kết, tương thân tương ái; tạo nên sức mạnh nội sinh, là nền tảng giúp dân tộc Việt Nam vượt qua mọi khó khăn, thách thức.

Chủ tịch nước nêu rõ, xây dựng khối đại đoàn kết dân tộc là nhiệm vụ chiến lược, nhất quán, có ý nghĩa đặc biệt quan trọng của Đảng và Nhà nước trong suốt quá trình cách mạng và thời kỳ mới, nhằm đưa đất nước phát triển nhanh và bền vững trong kỷ nguyên mới, kỷ nguyên vươn mình phát triển giàu mạnh, thịnh vượng của dân tộc. Cùng với đó, văn hóa truyền thống của 54 dân tộc là tài sản vô giá, nguồn lực quý báu để xây dựng một Việt Nam hùng mạnh. Nhờ vào sự đa dạng và phong phú của nền văn hóa, cùng với tinh thần đoàn kết, tương thân tương ái, toàn dân tộc đã, đang và sẽ vượt qua mọi khó khăn, thách thức; vươn tới những thành tựu vĩ đại trong công cuộc phát triển đất nước và bảo vệ vững chắc Tổ quốc.

Nhân dịp này, Chủ tịch nước Lương Cường đề nghị các cấp, các ngành, tổ chức đoàn thể từ Trung ương đến địa phương cần tiếp tục nghiên cứu, ban hành và tổ chức thực hiện tốt chính sách dân tộc; đảm bảo quyền lợi và nâng cao đời sống vật chất, tinh thần của đồng bào các dân tộc. Đồng thời, có những giải pháp hữu hiệu để bảo vệ và tiếp tục phát huy những giá trị văn hóa truyền thống của các cộng đồng dân tộc, gìn giữ vẻ đẹp văn hóa riêng biệt của mỗi dân tộc; đặc biệt chú trọng tôn vinh và trân trọng sự đóng góp quan trọng của các nghệ nhân, già làng, trưởng bản, người có uy tín trong đồng bào dân tộc. Đây là những người tiêu biểu, gương mẫu, cốt cán trong các phong trào của địa phương và đang là "điểm tựa cho mọi điểm tựa khác" của bản làng. Chủ tịch nước cũng yêu cầu các địa phương tiếp tục tập trung lãnh đạo, chỉ đạo tổ chức chặt chẽ, hiệu quả việc triển khai các chương trình mục tiêu quốc gia hỗ trợ phát triển kinh tế - xã hội; đặc biệt là cơ sở

ồn lực quý báu để xây dựng

Xây dựng khối đại đoàn kết dân tộc là nhiệm vụ chiến lược, nhất quán, có ý nghĩa đặc biệt quan trọng của Đảng và Nhà nước trong suốt quá trình cách mạng và thời kỳ mới, nhằm đưa đất nước phát triển nhanh và bền vững trong kỷ nguyên mới, kỷ nguyên vươn mình phát triển giàu mạnh, thịnh vượng của dân tộc.

Cùng với đó, văn hóa truyền thống của 54 dân tộc là tài sản vô giá, nguồn lực quý báu để xây dựng một Việt Nam hùng mạnh…

(Chủ tịch nước LƯƠNG CƯỜNG)

Chủ tịch nước Lương Cường và lãnh đạo Đảng, Nhà nước cùng các đại biểu chụp ảnh lưu niệm với đại diện đồng bào các dân tộc

Chủ tịch nước Lương Cường nhận món quà nhạc cụ dân tộc do đại diện đồng bào các dân tộc trao tặng

hạ tầng nông thôn, nâng cao chất lượng cuộc sống cho đồng bào; có những giải pháp, việc làm cụ thể, thiết thực để nâng cao thu nhập, cải thiện đời sống vật chất tinh thần của đồng bào các dân tộc.

Theo Chủ tịch nước, cần chăm lo giáo dục, văn hóa, y tế, phúc lợi xã hội; quan tâm nhiều hơn nữa vấn đề đào tạo cán bộ, việc làm cho thanh niên, chủ động tích cực trong góp phần tiếp tục hoàn thiện chính sách đối với đồng bào dân tộc; tạo điều kiện thuận lợi hơn nữa để đồng bào tham gia ngày càng sâu và có hiệu quả vào quá trình phát triển chung của đất nước.

Nỗ lực đưa văn hóa trở thành trung tâm của sự phát triển bền vững

Trong phát biểu khai mạc, Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy khẳng định, Ngày hội là dịp để cùng nhau tôn vinh, giới thiệu những nét đẹp văn hóa, tín ngưỡng, phong tục của các dân tộc trên khắp mọi miền đất nước; góp phần thúc đẩy việc bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa. Cùng với đó, mở ra không gian giao lưu đậm đà bản sắc, để các chủ thể tự giới thiệu về văn hóa của dân tộc mình, theo đúng quan điểm của Đảng ta.

Cũng theo Thứ trưởng, các hoạt động của Ngày hội nhằm giới thiệu, quảng bá những giá trị văn hóa đặc sắc của từng vùng, miền đến với bạn bè quốc tế; góp phần xây dựng hình ảnh Việt Nam tươi đẹp, năng động và giàu bản sắc. Đến với Ngày hội, người dân, du khách được hòa mình vào không gian đậm đà bản sắc để cảm nhận sâu sắc hơn những giá trị, nét đẹp văn hóa truyền thống của các dân tộc Việt Nam trong hoạt động đón Tết vui xuân đã có từ ngàn đời nay. Đó là việc tái hiện nghi thức mở cửa Tháp của dân tộc Chăm tỉnh Ninh Thuận, nghi lễ mang đậm dấu ấn văn hóa tâm linh của cộng đồng dân tộc Chăm; lễ hội khai hạ và giới thiệu, trình diễn lịch tre, di sản văn hóa phi vật thể quốc gia của dân tộc Mường tỉnh Hòa Bình, với những phong tục tập quán độc đáo, gắn liền với mùa màng và sự giao hòa giữa con người với thiên nhiên…

"Từ những hoạt động cụ thể này, mỗi người dân, du khách cảm nhận được sức mạnh của truyền thống, sự đa dạng và phong phú của văn hóa dân tộc. Từ đó, phát huy tinh thần yêu nước và trách nhiệm đối với việc bảo tồn và phát huy những giá trị văn hóa; mang đến những trải nghiệm phong phú, sâu sắc cho du khách về một nền văn hóa đa dạng, thống nhất của dân tộc Việt Nam", Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy cho biết. Trong không khí căng tràn sắc xuân, các nghệ nhân, đồng bào đã cùng nhau mở hội, làm nên một ngày hội kết đoàn đậm tình dân tộc. Phấn khởi khi được chung vui với những người đồng bào, nghệ nhân Đàng Chí Quyết (dân tộc Chăm, Ninh Thuận) cho biết trong nhiều năm qua, Đảng, Nhà nước đã thể hiện sự quan tâm sâu sắc đối với công tác dân tộc; không ngừng chăm lo, nâng cao đời sống văn hóa cho đồng bào các dân tộc cũng như bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống.

Không khí vui tươi, phấn khởi tại Ngày hội

"Cũng nhờ sự quan tâm ấy, hằng năm, vào mỗi dịp đầu xuân năm mới, đồng bào các dân tộc trên khắp mọi miền đất nước lại được về với Làng Văn hóa - Du lịch các dân tộc Việt Nam để cùng nhau quảng bá các giá trị văn hóa của dân tộc mình. Không chỉ tạo niềm vui cho bà con, Ngày hội còn giúp nhân lên tình yêu với những giá trị trong văn hóa của cộng đồng các DTTS với du khách, đặc biệt là các bạn trẻ", nghệ nhân Đàng Chí Quyết chia sẻ. Không chỉ nghệ nhân Đàng Chí Quyết, đồng bào các dân tộc tại "Ngôi nhà chung" cùng cả nước đều mong muốn Đảng, Nhà nước tăng cường sự quan tâm, chỉ đạo, dành nhiều nguồn lực hơn nữa nhằm tổ chức các hoạt động bảo tồn, phát huy những giá trị văn hóa của đồng bào các DTTS. Hòa mình cùng bài ca kết đoàn, nghệ nhân Quách Thị Hải (dân tộc Thái, Thanh Hóa) bày tỏ sự vui mừng khi là một trong những nghệ nhân được mời tham gia ngày hội.

Gương mặt nở nụ cười rạng rỡ, nghệ nhân Quách Thị Hải tâm sự: "Khi nhận được lời mời về với Làng tham gia Ngày hội, có những người trong chúng tôi vui đến mất ngủ. Những bộ trang phục đẹp nhất, những nét tinh túy nhất trong phong tục, tập quán của người Thái tại tỉnh Thanh Hóa được chúng tôi đem đến Ngày hội. Không chỉ được chung vui với đồng bào, du khách khi đến với Làng còn được "chạm tay" vào "kho tàng" văn hóa, với những giá trị được coi là hồn cốt của dân tộc".

Không chỉ dừng lại ở Ngày hội sắc xuân trên mọi miền Tổ quốc, nghệ nhân Quách Thị Hải mong muốn khi có nguồn lực từ Chương trình mục tiêu quốc gia về phát triển văn hóa giai đoạn 2025-2035, nhiều hoạt động hướng về đồng bào cùng những giá trị văn hóa truyền thống của cộng đồng 54 dân tộc anh em sẽ được tăng cường, thường xuyên tổ chức tại Làng Văn hóa - Du lịch các dân tộc Việt Nam. Qua đó, nỗ lực đưa văn hóa dân tộc trở thành trung tâm của sự phát triển bền vững; là sức mạnh nội sinh để phát triển đất nước. ■

Rock Việt đang hồi sinh?

● THANH MAI - MỸ TRANG

Sau quãng thời gian im ắng, gần đây, rock Việt đã có những bước chuyển mình mạnh mẽ, ghi dấu ấn sâu đậm trong lòng công chúng. Bước sang năm 2025, nhiều người kỳ vọng rock Việt sẽ "tái sinh", thổi một luồng sinh khí mới vào thị trường âm nhạc, mở ra cơ hội phục hồi thời hoàng kim.

Trỗi dậy cùng nhiều tín hiệu tích cực

Vài năm gần đây, thị trường nhạc Việt chủ yếu bị "thống trị" bởi các thể loại như ballad, pop, R&B, rap/hip-hop,… khiến rock dần lép vế. Tuy nhiên, năm 2024 đã đánh dấu một bước ngoặt lớn cho dòng nhạc gai góc này. Từ những sân khấu hoành tráng đến các đêm nhạc underground đầy chất bụi bặm, từ sự trở lại của các tên tuổi gạo cội đến sự bứt phá mạnh mẽ của thế hệ mới, rock Việt đang dần lấy lại vị thế và sức hút trong lòng khán giả.

Dù đã trải qua nhiều biến động, những "tượng đài" như Bức Tường, Microwave, Ngũ Cung,… vẫn giữ vai trò "cánh chim đầu đàn" trong làng nhạc rock Việt. Ban nhạc Bức Tường không chỉ khuấy động hàng loạt rock show trong nước mà còn đưa rock Việt vươn xa với những chuyến lưu diễn tại Nhật Bản, Ấn Độ... Microwave, với hơn 20 năm hoạt động, vẫn duy trì được lượng fan trung thành. Trong khi đó, Ngũ Cung, bậc thầy trong việc hòa quyện rock với chất liệu dân gian, tiếp tục khẳng định bản sắc riêng qua album *Di sản,* mang đến một cách khai thác mới lạ khi kết hợp rock với âm hưởng Tây Bắc và Chầu văn.

Bên cạnh đó, công chúng còn chứng kiến sự trở lại đầy bất ngờ của nhiều cái tên đình đám. Sau 8 năm vắng bóng, Hải Bột tái xuất với liveshow *Dừng lại và khởi đầu*, ngay lập tức tạo cơn sốt trong cộng đồng rock fan. Rosewood cũng tỉnh giấc sau ngủ đông để kỷ niệm 19 năm hoạt động bằng đêm nhạc *Âm thanh & Thời gian*, không chỉ gợi nhắc về chặng đường huy hoàng mà còn khẳng định sức sáng tạo bền bỉ của mình.

Không chỉ trông cậy vào những tượng đài, rock Việt còn đón nhận làn sóng trẻ đầy táo bạo. Các ban nhạc như Empty Spaces, Những Đứa Trẻ, Mủn Gỗ, Cá Hồi Hoang, Windrunner, The Flob… đang thổi hơi thở mới vào rock bằng cách kết hợp những yếu tố indie, alternative, post-rock, mang đến những màu sắc hiện đại, mới mẻ và gần gũi hơn với khán giả đương đại. Đặc biệt, The Flob đã để lại dấu ấn sâu sắc với tour diễn *Trời đất dung hòa - Vạn vật sinh sôi* xuyên suốt ba thành phố lớn, và MV *Nhất bái thiên địa* của họ đã vinh dự giành giải Sol Vàng tại Giải thưởng Âm nhạc Quốc gia 2024.

Ban nhạc Ngũ Cung tại đêm "Hà Nội rock" do Đài PT-TH Hà Nội tổ chức

Cùng với sự bùng nổ của các nghệ sĩ, loạt sự kiện âm nhạc trong năm qua cũng góp phần đưa rock "come back" mạnh mẽ. Hàng loạt chương trình như HOZO Festival, Rock Fest, Hà Nội Rock, Cam Philharmonic, Rock Symphony… đã dành nhiều không gian hơn cho dòng nhạc này, giúp rock tiếp cận nhiều hơn với công chúng. Đặc biệt, sự kiện *Rock'n'Share* tiếp tục thu hút đông đảo người hâm mộ, tạo ra không khí sôi động hiếm có. Tương tự, chương trình *Hà Nội Rock* với chủ đề *Rock cho ngày mới* mang đến một đêm nhạc cuồng nhiệt, kết nối thế hệ rock fan cũ và mới. Có thể nói, sự xuất hiện ngày càng nhiều của các ban nhạc rock trong những festival lớn đã chứng minh rằng rock chưa bao giờ biến mất mà chỉ đang chờ thời cơ để bùng nổ trở lại.

Sự phục hưng của rock Việt còn đến nhờ sự ủng hộ nhiệt thành của cộng đồng fan. Những fanpage như Cổ Động, VNRock, Cây Guitar Rỉ… không chỉ lan tỏa thông tin về rock show và nghệ sĩ mà còn trở thành cầu nối quan trọng, giúp các ban nhạc tiếp cận gần hơn với khán giả.

Gần 30 năm hoạt động, Bức Tường vẫn luôn giữ được ngọn lửa đam mê

Cần đột phá để bùng nổ

Để tạo ra một hệ sinh thái bền vững cho rock, cần có những bước đi đột phá, từ việc mở rộng cơ hội tiếp cận khán giả, tổ chức nhiều sân chơi chuyên biệt, đến thử nghiệm sáng tạo với các loại hình nghệ thuật khác.

Rock Việt cần xuất hiện nhiều hơn trên các sân khấu lớn, chương trình truyền hình, lễ hội âm nhạc… thay vì chỉ giới hạn trong những tụ điểm underground hay các buổi biểu diễn nhỏ lẻ tại quán bar, pub. Sự hiện diện thường xuyên tại các sự kiện văn hóa đại chúng không chỉ giúp rock lan tỏa đến đông đảo khán giả mà còn thay đổi định kiến về dòng nhạc này.

Việc kết hợp rock với các thể loại nhạc khác mở ra một hướng đi đầy hứa hẹn. Sự giao thoa giữa rock và các dòng nhạc phổ biến như pop, rap, EDM… có thể tạo nên những sản phẩm âm nhạc mới lạ, độc đáo, vừa giữ được chất "ngầu" đặc trưng của rock, vừa dễ dàng tiếp cận và chinh phục khán giả đại chúng. Những thử nghiệm táo bạo này không chỉ làm phong phú thêm âm nhạc Việt Nam mà còn giúp rock "trẻ hóa". Chẳng hạn, một bản rock ballad kết hợp với phần rap mạnh mẽ có thể tạo nên một "hit" bùng nổ trên thị trường; hoặc việc sử dụng các yếu tố điện tử trong rock có thể mang đến một trải nghiệm âm nhạc đầy mới mẻ, hấp dẫn và kích thích.

Trưởng ban nhạc Bức Tường, guitarist Trần Tuấn Hùng cho rằng: Rock không hề "khó nuốt" như nhiều người vẫn nghĩ, mà hoàn toàn có thể hòa quyện với những dòng nhạc khác để tạo nên sản phẩm âm nhạc chất lượng cao, từ đó, được đông đảo khán giả yêu thích. Điều quan trọng là sự kết hợp này phải được thực hiện một cách khéo léo, tinh tế, đảm bảo sự hài hòa giữa các yếu tố khác nhau, tránh tạo ra một sản phẩm "lệch pha" hay "khiên cưỡng".

Không chỉ dừng lại ở việc mở rộng dòng chảy âm nhạc, rock Việt còn cần một làn gió sáng tạo mạnh mẽ. Thay vì chỉ "cover" lại những bản hit hay đi theo lối mòn của các ban nhạc rock trước đây, các nghệ sĩ cần mạnh dạn thử nghiệm những phong cách âm nhạc mới, kết hợp những yếu tố văn hóa, truyền thống của Việt Nam vào trong rock. Việc lồng ghép các giá trị văn hóa truyền thống vào trong rock, hoặc làm mới các bản nhạc dân gian cũ theo phong cách rock, không chỉ giúp bảo tồn và phát huy những giá trị văn hóa của dân tộc, mà còn tạo ra những sản phẩm âm nhạc độc đáo, mang đậm bản sắc Việt. Từ đó, khẳng định rock Việt không chỉ là dòng nhạc "ngoại lai", mà còn có thể hòa quyện với những âm thanh, giai điệu truyền thống để tạo nên bản sắc riêng biệt.

Trong thời đại số hiện nay, rock Việt cần tận dụng tối đa công nghệ và các nền tảng trực tuyến để lan tỏa âm nhạc của mình. Các kênh như Facebook, YouTube, Spotify, Apple Music… không chỉ là phương tiện phát hành hiệu quả mà còn giúp nghệ sĩ rock tiếp cận khán giả nhanh chóng và tạo ra nguồn doanh thu bền vững.

Có thể nói, rock Việt không thể bùng nổ nếu chỉ giậm chân tại chỗ. Để thực sự bứt phá, rock cần mở rộng sân chơi, sáng tạo không ngừng và tận dụng sức mạnh của công nghệ. Khi có đủ những yếu tố này, rock Việt hoàn toàn có cơ hội vươn lên mạnh mẽ và lấy lại vị thế xứng đáng trên bản đồ âm nhạc. ■

Dự án nghệ thuật "Biến bức tường ĐSQ Đức thành bức tranh của bạn"

Nhân kỷ niệm 50 năm thiết lập quan hệ ngoại giao giữa Đức và Việt Nam (23.9.1975 - 23.9.2025), ĐSQ Đức tại Hà Nội mời công dân Việt Nam tham gia dự án nghệ thuật "Biến bức tường Đại sứ quán Đức thành bức tranh của bạn". Dự án này được tổ chức với mục đích thúc đẩy giao lưu văn hóa và tôn vinh tài năng của các nghệ sĩ trẻ Việt Nam.

Nội dung của tác phẩm nghệ thuật cần thể hiện rõ các khía cạnh quan trọng của mối quan hệ Việt - Đức. Chủ đề có thể tập trung vào những cuộc gặp gỡ hoặc trải nghiệm cá nhân đã định hình sự hiểu biết về nước Đức; sự giao thoa và những điểm khác biệt văn hóa; mối liên hệ lịch sử, khám phá lịch sử chung hoặc thể hiện hy vọng và ước mơ về tương lai của quan hệ giữa hai quốc gia. Ban tổ chức khuyến khích các cách thể hiện và câu chuyện văn hóa mang tính cá nhân đặt trong bối cảnh quan hệ song phương Việt Nam - Đức.

Buổi vẽ tranh trực tiếp sẽ diễn ra vào ngày 11.4 tại ĐSQ Đức (27 Trần Phú, Ba Đình, Hà Nội).

QUANG ANH

MẠNG XÃ HỘI VÀ NHỮNG TIN ĐỒN ĐỘC HẠI VỀ VĂN NGHỆ SĨ:

Công chúng chính là "kháng thể"

● **THÚY HIỀN**

Kể từ đầu năm 2024 đến tháng 1.2025, Bộ TT&TT đã tiến hành xử phạt hơn 200 trường hợp vi phạm hành chính liên quan đến thông tin sai sự thật, xúc phạm tổ chức và cá nhân... trên mạng xã hội. Trong đó, nhiều nghệ sĩ nổi tiếng đã trở thành nạn nhân của việc lợi dụng hình ảnh để câu view, quảng cáo "chùa" mà không được sự đồng ý. Điều này không chỉ gây bức xúc trong dư luận mà còn ảnh hưởng nghiêm trọng đến uy tín và hình ảnh của giới văn nghệ sĩ.

Vì vậy, công chúng và người sử dụng mạng xã hội cần phải hết sức cảnh giác, tránh rơi vào bẫy của những chiêu trò câu view, câu like độc hại này.

Trắng trợn dựng chuyện...

Mới đây, vào những ngày đầu tháng 2.2025, hàng loạt các Fanpage như *Yêu gia đình, Hóng phim Việt*... đã đăng tải hình ảnh bé Bôm, con trai diễn viên Quốc Tuấn lấy vợ, thậm chí có cả những bài viết kiểu như: "Xúc động khi Bôm - con trai diễn viên Quốc Tuấn lấy vợ"; "Danh tính cô gái có trái tim ấm áp gây sốt"; "Vợ bé Bôm - con dâu tương lai của diễn viên Quốc Tuấn"... Những bài viết này nhận được hàng nghìn lượt view, like và lời chúc phúc. Tuy nhiên, khi click vào các link bài viết thì lại chẳng hề có thông tin cụ thể về việc Bôm lấy vợ, tất cả chỉ là lời tâm sự của nam diễn viên khi chia sẻ trên một vài tờ báo mạng, đại ý rằng "chẳng biết ai xui khiến mà bé Bôm hồn nhiên xin phép bố cưới vợ!"…

Những ai thật sự quan tâm đến hoàn cảnh của bé Bôm sẽ hiểu rằng cậu bé đã phải đối mặt với căn bệnh xương cứng sớm cục bộ và hẹp đường thở ngay từ khi mới chào đời. Suốt 20 năm qua, cậu đã trải qua vô số đợt phẫu thuật để chiến đấu với bệnh tật. Hành trình đầy gian nan và thử thách đó, sự kiên cường của Bôm cùng sự đồng hành của diễn viên Quốc Tuấn, đã trở thành nguồn cảm hứng mạnh mẽ cho cộng đồng.

Khi theo dõi bình luận của dân cư mạng về những tin đồn liên quan đến Bôm, không ít người đã nhận ra sự bịa đặt trắng trợn đằng sau các tiêu đề giật gân, câu view của những Fanpage và trang tin không chính thống. Họ bày tỏ sự phản đối gay gắt khi vỡ lẽ làm gì có chuyện bé Bôm lấy vợ như đã được quảng bá.

Tương tự, cuối năm 2024, NSND Hồng Vân cũng "điêu đứng" trước thông tin sai sự thật liên quan đến đường dây buôn bán chất cấm trị giá 1.400 tỉ đồng, bị gắn với danh xưng là "đàn em" của trùm ma túy Oanh "Hà" trên các trang mạng xã hội. Mọi chuyện bắt đầu từ một đoạn clip nữ diễn viên ôm di ảnh của nghệ sĩ Anh Vũ, nhưng lại bị một kênh thông tin giật tít thành "đàn em của bà trùm Oanh Hà".

NSND Hồng Vân lên tiếng bảo vệ mình trên Facebook cá nhân để đối phó với bão dư luận xã hội trước những thông tin sai lệch

Fanpage Yêu Gia Đình đã đăng bài viết và hình ảnh "vợ" của bé Bom cách đây một tuần, nhưng sau đó đã hạ bài

Điều này khiến NSND Hồng Vân vô cùng bức xúc. Nhiều khán giả và bạn bè thậm chí còn khuyên nữ nghệ sĩ khởi kiện để làm sáng tỏ vụ việc. Chiều 25.12.2024, trong lúc phiên tòa xét xử Oanh Hà và đàn em đang diễn ra, NSND Hồng Vân bất ngờ có động thái phản hồi liên quan đến "bà trùm", bày tỏ sự ngán ngẩm khi bị gắn với danh xưng "đàn em Oanh Hà" trên trang cá nhân. Đây cũng là cách để bà lên tiếng tự bảo vệ mình và đối phó với bão dư luận xã hội trước những thông tin sai lệch.

Trước đó, vào năm 2023, NSND Hồng Vân từng bị đồn là đã qua đời chỉ vì chiêu trò câu view, câu like "bẩn" trên mạng xã hội. Cụ thể, một kênh YouTube đã đăng tải video với nhan đề: "Tin sốc: NSND Hồng Vân ra đi đột ngột ở tuổi 54 - Sự thật khiến ai cũng nổi da gà". Mặc dù ngay sau đó, kênh này đã đính chính rằng "đó chỉ là tin đồn, do cách sử dụng từ ngữ chưa chính xác và mạch lạc", tuy nhiên, video đã kịp lan truyền với tốc độ chóng mặt, khiến không ít người xem hoang mang, lo lắng.

Công chúng chính là "kháng thể" mạnh mẽ nhất chống lại thông tin độc hại

Tin đồn sai lệch về sự ra đi của những người nổi tiếng trong giới showbiz không phải là chuyện hiếm: MC Lại Văn Sâm bị đồn đột ngột qua đời vì đột tử; nghệ sĩ Hoài Linh bị tung tin qua đời trong bệnh viện, kêu gọi tương tác để mong anh sớm siêu thoát; ca sĩ Elvis Phương cũng bị đồn qua đời tại Bệnh viện Chợ Rẫy do đau tim…, là những ví dụ điển hình.

Chia sẻ với *Văn Hóa,* PGS.TS Trịnh Hòa Bình nhận định: "Mạng xã hội giúp con người xóa bỏ khoảng cách về địa lý, tự do chia sẻ thông tin, suy nghĩ và cảm xúc. Tuy nhiên, đó cũng là môi trường thuận lợi cho kẻ xấu thực hiện các hành vi vi phạm pháp luật, trong đó có việc tung tin bịa đặt, bôi nhọ và vu khống danh dự, nhân phẩm của các cá nhân, đặc biệt là nhân vật nổi tiếng trong giới showbiz". Những thông tin chưa được kiểm chứng, thậm chí không có nổi 1% sự thật, đã khiến không ít nghệ sĩ phải đối mặt với sự tổn hại nghiêm trọng về hình ảnh và uy tín. Một số khán giả vì thiếu kiên nhẫn và sự cẩn trọng, chỉ mới đọc qua tiêu đề đã vội vàng đưa ra phán xét, bình luận ác ý, thóa mạ, tục tĩu, phản cảm...

PGS.TS Trịnh Hòa Bình cho rằng, khi tham gia mạng xã hội, mỗi cá nhân đều phải chịu trách nhiệm trước cộng đồng với những gì mình đăng tải. Người tiếp nhận thông tin cũng cần tỉnh táo, cân nhắc kỹ lưỡng trước khi tin tưởng và chia sẻ. Điều này sẽ giúp họ không trở thành "con rối" trong tay kẻ xấu. Bởi, công chúng chính là lực lượng có sức "kháng thể" mạnh mẽ nhất để chống lại những thông tin sai lệch và độc hại. ■

Lễ hội Áo dài trong Phụ nữ CAND năm 2025

Nhân dịp kỷ niệm 80 năm Ngày truyền thống Công an Nhân dân (CAND), 20 năm Ngày hội toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc và 95 năm Ngày thành lập Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam, Bộ Công an đã quyết định tổ chức Lễ hội Áo dài trong Phụ nữ CAND năm 2025. Sự kiện dự kiến sẽ diễn ra sáng ngày 8.3 tại khu vực Tượng đài vua Lý Thái Tổ, quận Hoàn Kiếm, Hà Nội.

Lễ hội quy tụ 1.200 đại biểu, trong đó có khoảng 1.000 hội viên đến từ các Hội Phụ nữ Công an các đơn vị và địa phương, không chỉ nhằm tôn vinh áo dài và vẻ đẹp của phụ nữ Việt Nam mà còn góp phần quảng bá hình ảnh phụ nữ CAND nói riêng và phụ nữ Việt Nam nói chung ra thế giới. Đồng thời, sự kiện sẽ lan tỏa niềm vui, sự phấn khởi đến du khách, góp phần làm phong phú thêm không khí mừng ngày Quốc tế Phụ nữ tại thủ đô Hà Nội.

NHẬT HUY

Giới thiệu các tập thơ thiếu nhi đặc sắc

Chào mừng Ngày thơ Việt Nam năm 2025, NXB Kim Đồng giới thiệu nhiều tập thơ thiếu nhi đặc sắc của các nhà thơ thuộc nhiều thế hệ. *Đỗ trắng, đỏ đen* của nhà thơ Phạm Hổ tuyển chọn những bài thơ giản dị, ý nghĩa dành cho các em nhỏ, khuyến khích các bé làm thêm điều hay, sửa điều chưa tốt trong từng việc làm nhỏ mỗi ngày; *Viết trên lá mới* của nhà thơ Lê Minh Quốc với những câu từ tươi tắn, sống động sẽ dẫn dắt bạn đọc nhỏ tuổi qua nhiều cung bậc cảm xúc, mở ra thế giới đẹp đẽ, đầy ắp thanh âm trong veo; *Cháu là cổ tích* của nhà thơ Đoàn Vị Thượng chứa đầy những câu chuyện nhỏ xinh, hóm hỉnh và bay bổng…

Nhân dịp này, Tủ sách Văn học trong nhà trường của NXB Kim Đồng giới thiệu với độc giả hợp tuyển nghiên cứu phê bình *Thi nhân Việt Nam* của nhà phê bình Hoài Thanh - Hoài Chân; các tác phẩm của các nhà thơ nổi tiếng Việt Nam được giảng dạy trong nhà trường như: Truyện Kiều, Thơ Hồ Xuân Hương, Thơ Nguyễn Khuyến, Thơ văn Nguyễn Đình Chiểu, Thơ Trần Tế Xương…

HÀ MY

Mùi ngũ trảu trong gió đông

Bài, ảnh: LÊ VĂN

Đảo Phú Quý (Bình Thuận) cách đất liền 56 hải lý. Thời tiết ở đây rất khắc nghiệt, với hai mùa gió mỗi năm. Gió thổi mạnh, ầm ĩ và có thể phá tan những rẫy ngô canh tác trên đảo. Vì vậy, người dân luôn phải chặt cây ngũ trảu để che chắn cho vườn hoặc làm hàng rào chắn gió bao quanh ngôi nhà. Càng lùi về quá khứ, cây ngũ trảu càng xuất hiện nhiều hơn, vì vào thời đó, những ngôi nhà thường là tạm bợ, và ngũ trảu giống như chiếc áo khoác mỏng giúp bảo vệ ngôi nhà khỏi gió lùa.

Nhìn gió, nhớ xiêu ghe

Cuộc sống ở đảo Phú Quý giờ đã thay đổi, nhiều người xây dựng được nhà xi măng và tường bao kiên cố, nhưng cây ngũ trảu và mùi hương cay nồng vẫn song hành với đời sống của cư dân. Tới mùa trồng ngô, trồng củ, mọi người lại thon thót nỗi lo gió lại về. Vậy là cây ngũ trảu được bao quanh từng mảnh vườn. Các cụ già vừa làm hàng rào vừa ngâm nga câu vè về thân phận cư dân đảo: *"Kể sao cho xiết thương ôi/ Ông bà ta trước ban đầu ở đây/ Cũng vì mây gió thổi vầy/ Cho nên xiêu lạc chỗ này chỗ kia…"*.

Tôi đã vài lần ra đảo Phú Quý đúng vào mùa gió Đông Bắc và Tây Nam. Cư dân đảo thường gọi tắt là mùa Nam, mùa Bấc, còn ngư dân gọi theo kiểu dân dã là mùa Nam săn, Bấc săn (săn tức là thổi mạnh). Vào giữa tháng 5.2024, trong chuyến công tác trên tàu 561 - Khánh Hòa 01 (Lữ đoàn 955, Vùng 4 Hải quân), khi qua đảo Phú Quý thì tôi mới thấm sự khắc nghiệt của thời tiết quanh đảo. Gió thổi ầm ầm và con tàu trọng tải 2.000 tấn chồm lên chồm xuống để vượt qua những đụn sóng cao vài mét, tấm bạt phủ trên boong tàu phát ra âm thanh xào xào như mưa đá đổ xuống.

Trước ngày lên tàu đi Trường Sa gần một tháng, tôi đã có dịp ngồi với những lão nông trên đảo Phú Quý và nghe tiếng gió Tây Nam lay phần phật. Ông Tạ Lũng (xã Long Hải) nói tiếng địa phương đặc sệt: "Bữa nay gió in ít, nhưng cỡ tuần lễ nữa là thổi săn lắm, nếu chú mà ra biển thì mới biết mùi của Nam săn, Bắc săn".

Sau này, khi đi qua những làng chài khác nhau, ngồi bên bờ biển và nghe tiếng gió thổi phù phù thì lòng tôi không khỏi nhớ đến cái dáng lưng khom của lão nông Tạ Lũng trên đảo Phú Quý khi ngồi đan bó ngũ trảu. Đảo Phú Quý nằm cách đất liền 56 hải lý, vì vậy ở đảo có 2 mùa gió Tây Nam và Đông Bắc. Khu vực xã Long Hải nằm ở hướng bị ảnh hưởng của gió Đông Bắc, khu vực xã Tam Thanh bị ảnh hưởng gió Tây Nam, vì vậy người dân luôn tu bổ hàng rào bao quanh nhà bằng cây ngũ trảu được bó thành từng nẹp và ép sát vào nhau. Sau Tết, ông Trần Thanh Phong gọi điện thoại cho tôi trong tiếng gió thổi phù phù: "Gió bấc đang thổi mạnh lắm em à, thời ông bà xưa cứ chọn mùa gió để đi ghe bầu vô nam, ra bắc, gió thổi mạnh lắm, nên có lúc bị xiêu ghe (trôi dạt) là vậy".

Những người lính biên phòng tuần tra ở góc đảo Phú Quý, nơi vẫn còn khá dày tàn tích của núi lửa

Chặt cây che gió

Những lần ngồi tâm sự về các thế hệ cha ông đời này sang đời khác sống trên đảo và phải cần đến cây ngũ trảu, bàn tay của lão nông Tạ Lũng tuốt từng cành và toát ra mùi hăng hăng cay cay. Đảo Phú Quý có diện tích hơn 18 km², dân số khoảng 29.000 người. Nếu lên vị trí cao nhất của đảo là Hải đăng Phú Quý để quan sát toàn cảnh thì sẽ thấy cư dân sống quần tụ thành từng vùng, các khu dân cư mới chỉ chiếm những mảng nhỏ, phần lớn còn lại là rừng xanh rì, trong những cánh rừng đó là rẫy trồng ngô, củ lang và xen lẫn bạt ngàn ngũ trảu…

Bà Nguyễn Thị Thanh có ngôi nhà nằm ngay hướng gió ở xã Long Hải, huyện đảo Phú Quý, bà ngồi trong nhà nghe gió thổi xào xào qua hiên và cành cây đập vào nhau phát ra âm thanh ầm ĩ. Gió Tây Nam xuất hiện từ tháng 5 tới tháng 9 (âm lịch) vừa dứt thì lại tới mùa gió Đông Bắc kéo dài từ tháng 9 tới tháng 4 (âm lịch) sang năm. Bà Thanh vội đi lên rẫy chặt thêm cây ngũ trảu về bao quanh ngôi nhà. Âm thanh ầm ĩ của gió vợi đi, ngồi trong nhà chỉ còn nghe tiếng u u của gió xuyên qua bờ rào ngũ trảu.

Tại vạn An Thạnh được xây dựng vào năm Tân Sửu (1781), ông Trần Văn Ba đứng cạnh tấm bảng chữ Nho ghi công ơn các bậc tiền hiền và cho biết: "Ông bà mình ngày xưa ra khai phá hòn đảo này, sống với gió nên nghĩ ra được cách sử dụng ngũ trảu làm tấm chắn ngôi nhà, bao quanh rẫy ngô". Tấm bảng đặt trước vạn An Thạnh ghi các năm tôn tạo là: 1781, 1841, 1989, 2001. Bao quanh vạn là tường rào bằng xi măng. Nhưng trong quá khứ, những công trình này đều được rào bằng cây ngũ trảu để chắn gió.

Tại đảo Phú Quý có Trạm tìm kiếm cứu nạn của Bộ đội biên phòng và con tàu mang số BP 11-19-01. Những người lính trên tàu bao nhiêu năm qua đã chịu vất vả với những trận gió Tây Nam, Đông Bắc. Thượng úy Mai Thanh Sơn kể lại, tàu không thể neo một chỗ, phải thả neo hướng ít bị gió táp vào mặt. Vị trí neo tàu không phải lúc nào cũng áp sát bờ, vì vậy cứ ăn cơm tối xong là mọi người ra nằm trên chiếc võng đung đưa trong đêm tối và nghe âm thanh ù…ù… của gió.

Chị Tạ Kim Hạnh đi chặt ngũ trảu về để che chắn cho ngôi nhà

Hò… gió

Trăm năm qua, người ở đảo đã chống đỡ với 2 mùa gió, nhưng còn phải gánh bao nỗi muộn phiền. Sách *Đại Nam nhất thống chí* của Quốc sử quán triều Nguyễn biên soạn và nhiều tài liệu từng nhắc đến việc triều đình nhà Nguyễn từng áp thuế thân khá cao với cư dân ở Vu Đảo (tên đảo Phú Quý thời đó), trong đó có thuế bạch bố. Oằn lưng vì thuế và khổ vì gió, chuyện gió được ghi chép và lưu truyền lại cho con cháu sau này: *"Đi lên thì sợ Nam dò/ Còn lo Nam độn Nam dò thổi dai/ Lại với cái Nam Chóp chài/ Tới chừng nó phát thổi dài cuồng hung/ Lên kinh thời sợ Nam tùng/ Còn thêm Nam Việt còn hung nhưng là…"*.

Trong quá khứ, Phú Quý có tên là Cù lao Khoai Xứ, Hòn Khoai, Vu Đảo, cư dân thời đó phải luôn thuộc những bài hò, vè có liên quan đến chữ "gió". Vì biết trước mùa gió để dựng hàng rào ngũ trảu quanh nhà, biết trước mùa gió để đón ghe đi vào đất liền, để che chắn cho nương rẫy trồng cây ngô, đời người ở đảo phải luôn biết về mùa gió. Giờ đây, hàng rào ngũ trảu lạ mắt đã trở thành sản phẩm du lịch để thu hút khách thập phương nhớ lại hình ảnh Cù Lao Khoai Xứ trăm năm trước.

Tôi ngạc nhiên vì bên cạnh rẫy trồng củ lại để một tấm bảng "Quán nước cô Tư". Chị Hoàng Thị Thảo, một du khách ở Hà Nội và nhóm bạn ở các tỉnh Hải Dương, Hưng Yên, Bắc Giang, Thanh Hóa tập trung bên hàng rào ngũ trảu chia sẻ: "Chưa nơi nào có cảnh lạ như nơi này, vừa dân dã, vừa mộc mạc, làm cho du khách nhớ nhiều hơn là những hòn đảo du lịch đã bị đô thị hóa hoàn toàn". ■

Doanh thu Đường sách TP.HCM đạt 57,3 tỉ đồng trong năm 2024

Đường sách TP.HCM phối hợp với Sở TT&TT TP vừa tổng kết hoạt động năm 2024 và phương hướng hoạt động năm 2025. Theo đó, doanh thu năm 2024 đạt 57,3 tỉ đồng, với hơn 686.000 cuốn sách bán ra, trong đó hơn 3.600 tựa sách mới. So với năm 2023, doanh thu giảm 4% và số bản sách bán ra giảm 5%.

Theo ông Lê Hoàng, Giám đốc Đường sách TP.HCM, sự giảm sút này phản ánh đúng nhu cầu thị trường trong bối cảnh kinh tế khó khăn. Tăng trưởng mạnh mẽ trong năm 2023 chủ yếu do tâm lý tiêu dùng và làn sóng mua sắm sau đại dịch. Tuy nhiên, từ giữa năm 2023, doanh thu tại Đường sách đã giảm đều, với 12/21 đơn vị giảm doanh thu trên 24% trong 6 tháng đầu năm 2024, và 8/22 đơn vị giảm 27% trong nửa cuối năm.

Tuy nhiên, lượng khách đến Đường sách TP.HCM trong năm 2024 ước tính tăng 20% so với năm 2023, nhờ vào các hoạt động du lịch và văn hóa hấp dẫn, đặc biệt là sự gia tăng khách quốc tế. Đường sách đã tổ chức 270 sự kiện, trong đó có các chương trình văn hóa, giao lưu sách, sân chơi tương tác và chương trình cho học sinh.

Trong năm 2025, Đường sách sẽ tập trung phát triển xuất bản, văn hóa đọc, bảo dưỡng cơ sở vật chất và tổ chức các sự kiện văn hóa, nghệ thuật dân tộc để thu hút bạn đọc và du khách.

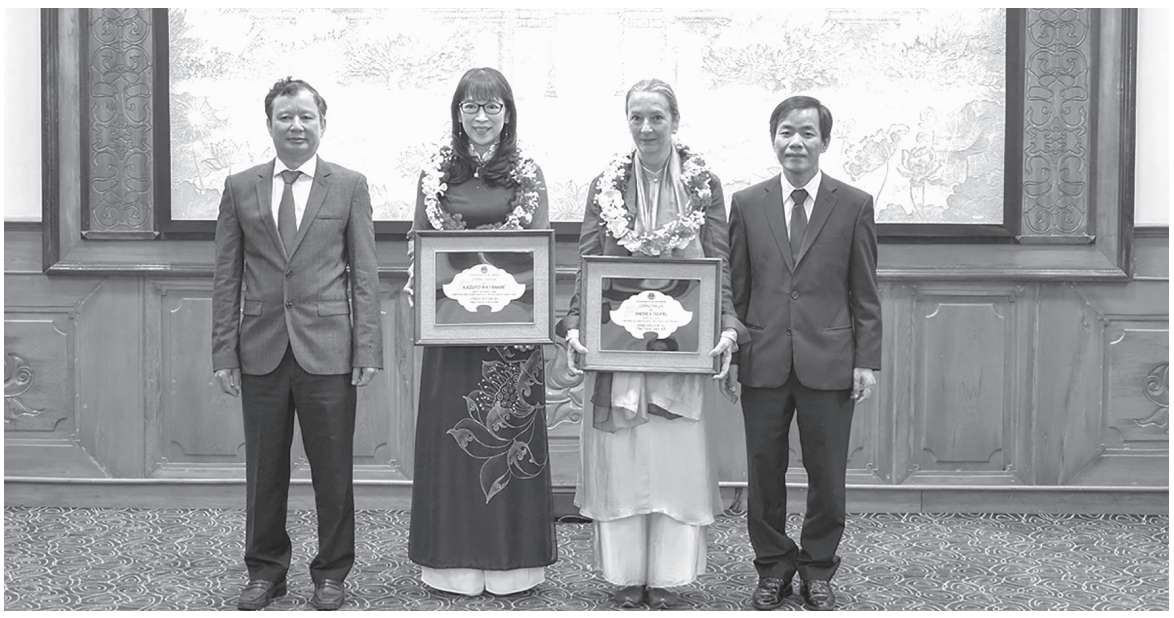
TÙNG THƯ

Người "mẹ Nhật" gieo yêu thương cho bệnh nhi ung thư

● THÙY AN

Hơn ba thập kỷ qua, bà Kazuyo Watanabe (Nhật Bản) đã âm thầm gieo những "hạt mầm" yêu thương, mang tới hy vọng và sự giúp đỡ cho nhiều bệnh nhi ung thư và các bệnh hiểm nghèo tại Bệnh viện Trung ương Huế. Trong suốt hành trình đầy nhân văn ấy, bà đã xem Huế như quê hương thứ hai của mình…

Hơn 30 năm trước, trong một chuyến du lịch tình cờ đến Việt Nam, bà Kazuyo Watanabe đã gặp gỡ Huế và từ đó mối lương duyên này không bao giờ kết thúc. Sau chuyến đi, bà trở lại Huế để dạy tiếng Nhật tại Đại học Sư phạm Huế, rồi tiếp tục tham gia các dự án hỗ trợ trẻ em lang thang.

Lãnh đạo UBND TP Huế vinh danh "Công dân danh dự" đối với bà Watanabe (thứ hai bên trái)

Một biểu tượng của tình mẹ và tình người

Vào những năm đầu của thế kỷ XXI, khi biết tin về hoàn cảnh khó khăn của nhiều bệnh nhi ung thư từ các tỉnh miền Trung đến Bệnh viện Trung ương Huế nhưng phải bỏ viện vì không đủ kinh phí chi trả, bà Watanabe đã lập riêng một dự án nhằm giúp đỡ các em. Hiện nay, bà là Chủ tịch Liên đoàn Chăm sóc trẻ em châu Á, trụ sở tại Nhật Bản, tiếp tục dẫn dắt và thực hiện những chương trình nhân ái, lan tỏa yêu thương tới mọi miền đất nước.

Cứ ba tháng một lần, bà Kazuyo Watanabe lại quay về Huế, mang theo những chương trình hỗ trợ đầy tình yêu thương dành cho các bệnh nhi ung thư. Đối với bà, mỗi chuyến đi này giống như trở về với ngôi nhà ấm áp, nơi có những người thân đang đợi chờ. Trong thời gian ở đây, bà không chỉ làm bạn với các bác sĩ, chăm sóc sức khỏe cho các em nhỏ mà còn tổ chức nhiều hoạt động cộng đồng ý nghĩa như dã ngoại, dạy vẽ, dạy hát, giúp các con vơi đi nỗi đau bệnh tật và tìm lại niềm vui sống. Những đứa trẻ nơi đây đã dành cho bà cái tên trìu mến "mẹ Nhật", một biểu tượng của tình mẹ và tình người.

Theo thống kê từ Bệnh viện Trung ương Huế, trước khi dự án của bà Watanabe được triển khai, tỷ lệ bệnh nhi ung thư bỏ điều trị tại bệnh viện lên đến 50%. Tuy nhiên, nhờ vào những nỗ lực không ngừng của bà và các bên liên quan, tỷ lệ này hiện nay đã giảm xuống còn dưới 5%. Đó là kết quả của sự quan tâm, hỗ trợ tận tình và kiên trì của bà, mang lại những thay đổi sâu sắc và ý nghĩa cho cuộc sống của các em nhỏ bất hạnh.

"Mẹ Nhật" Watanabe chăm sóc, vui chơi cùng trẻ ung thư đang điều trị tại Bệnh viện Trung ương Huế

Bà Kazuyo Watanabe chia sẻ: "Sau 20 năm kết nối và tổ chức các chương trình hỗ trợ cho bệnh nhi ung thư tại Bệnh viện Trung ương Huế, tôi vui mừng khi thấy những thay đổi tích cực. Tỷ lệ điều trị thành công đã tăng lên rất nhiều, trong khi tỷ lệ bỏ điều trị đã giảm đáng kể. Đặc biệt, có nhiều em đã hoàn toàn khỏi bệnh, trở lại học tập, đi làm như bao người bình thường. Một số em đã lập gia đình và sinh con, đó là niềm hạnh phúc lớn lao đối với tôi".

Ngoài việc hỗ trợ trang thiết bị, máy móc hiện đại và cung cấp thuốc men điều trị, bà Kazuyo Watanabe còn không ngừng kết nối và vận động nguồn kinh phí giúp đỡ những gia đình khó khăn, để họ có thể tiếp tục đưa con em mình đến bệnh viện điều trị. Bà cũng hỗ trợ việc di chuyển giúp bệnh nhân nghèo vượt qua gánh nặng tài chính trong suốt quá trình điều trị. Hơn thế nữa, "mẹ Nhật" còn tổ chức các cuộc hội chẩn chuyên sâu, mời chuyên gia y tế quốc tế đến Huế để tư vấn cho các ca bệnh nặng, đồng thời mời các bác sĩ hàng đầu từ Nhật Bản sang thăm khám trực tiếp cho bệnh nhi. Không chỉ vậy, bà còn tạo điều kiện cho các bác sĩ và điều dưỡng của Bệnh viện Trung ương Huế được học hỏi, nâng cao trình độ chuyên môn tại các quốc gia phát triển. Đặc biệt, bà đã thành lập Hội cha mẹ của trẻ em ung thư, một tổ chức giúp nâng cao chất lượng cuộc sống cho cả các em nhỏ bệnh nhân và gia đình của họ.

"Công dân danh dự" của thành phố Huế

Câu chuyện của chị Đặng Thị Hạnh, một người mẹ đến từ Quảng Bình, là minh chứng sống động cho sự tác động của bà Watanabe. Hơn một năm qua, chị Hạnh đã theo chăm sóc con gái đang điều trị tại Huế. Chị chia sẻ, nhờ có sự động viên và hỗ trợ từ bà Watanabe và các y bác sĩ, gia đình chị mới có thêm động lực để tiếp tục cuộc chiến chống lại bệnh tật. "Một năm trước, con gái tôi được chẩn đoán mắc bệnh ung thư máu. Cả gia đình chúng tôi như sụp đổ. Khi đó, vợ chồng tôi định bỏ điều trị, đưa cháu về quê nhà, nhưng bà Watanabe đã gặp và động viên chúng tôi, hứa sẽ giúp đỡ khi gặp khó khăn. Chính sự quan tâm và đồng hành của bà đã giúp chúng tôi thay đổi quyết định, quyết tâm ở lại bệnh viện để tiếp tục điều trị cho con", chị Hạnh xúc động bày tỏ.

"Tiếp xúc với nhiều gia đình bệnh nhi ung thư, tôi rất hiểu và chia sẻ sự khó khăn của họ. Vì vậy, tôi đã quay lại Nhật Bản để xin tài trợ, hỗ trợ kinh phí tàu xe đi lại, tiền ăn cho các bệnh nhi, giúp gia đình họ có thêm động lực để quyết tâm chữa trị. Bỏ viện là chúng ta đã từ bỏ sự sống của những mầm xanh", bà Kazuyo Watanabe chia sẻ với tấm lòng đầy trăn trở.

Vào năm 2018, bà Kazuyo Watanabe đã vận động tài trợ để xây dựng tầng 5 của Trung tâm Nhi khoa thuộc Bệnh viện Trung ương Huế. Nơi đây trở thành nơi trú ngụ của Khoa Nhi Ung bướu - Huyết học - Ghép tủy, được trang bị những thiết bị y tế hiện đại phục vụ công tác điều trị cho bệnh nhi ung thư. Đến cuối năm 2024, nhờ sự hỗ trợ của bà, công trình "Không gian cho em" tại Trung tâm Nhi đã hoàn thành, tạo ra một không gian an toàn và đầy đủ cho các em nhỏ học tập, vui chơi và tìm lại niềm vui trong cuộc sống.

Bác sĩ CKII Hoàng Thị Lan Hương, Phó Giám đốc Bệnh viện Trung ương Huế cho biết: "Nhờ đóng góp lớn lao của bà Kazuyo Watanabe, bệnh viện đã triển khai thành công việc ghép tế bào gốc đồng loại cho 40 bệnh nhi và ghép tế bào gốc tự thân cứu sống 4 bệnh nhi, mở ra một tia hy vọng mới trong điều trị ung thư cho trẻ em".

Nữ bác sĩ Lan Hương còn nhấn mạnh: "Bà Watanabe không chỉ kết nối các tổ chức từ thiện, triển khai nhiều hoạt động ý nghĩa, mà còn huy động nguồn tài trợ lớn để triển khai khu ghép tế bào gốc cho bệnh nhi ung thư tại Bệnh viện Trung ương Huế. Bà đã tổ chức các khóa đào tạo cho các bác sĩ trẻ tại bệnh viện về kỹ thuật ghép tế bào gốc".

Ghi nhận những đóng góp vô giá của bà Kazuyo Watanabe, năm 2024, UBND tỉnh Thừa Thiên Huế, nay là UBND Thành phố Huế, đã trao tặng bà danh hiệu "Công dân danh dự" để tri ân những nỗ lực và tình cảm mà bà đã dành cho cộng đồng, đặc biệt là với các bệnh nhi ung thư tại Huế. ■

Lễ hội Xuân hồng 2025 - Mùa xuân nhân ái

Lễ hội Xuân hồng lần thứ 18, tổ chức từ ngày 8-16.2, với thông điệp "Hiến máu đầu xuân - Nhân lên hạnh phúc", đã thu hút đông đảo người dân tham gia tại Viện Huyết học - Truyền máu Trung ương và các điểm cố định trên toàn TP. Chương trình dự kiến tiếp nhận ít nhất 8.000 đơn vị máu.

Ra đời từ năm 2008 để khắc phục tình trạng thiếu máu sau Tết, Lễ hội Xuân hồng đã được tổ chức trên phạm vi toàn quốc, thu hút hàng trăm nghìn người tham gia, riêng tại Hà Nội, gần 120.000 đơn vị máu đã được tiếp nhận.

PGS.TS Nguyễn Hà Thanh, Viện trưởng Viện Huyết học - Truyền máu Trung ương chia sẻ: "Lễ hội là biểu tượng của tình yêu thương và kết nối con người". Anh Trịnh Xuân Thủy, Chủ tịch Hội Thanh niên Vận động hiến máu Hà Nội cho biết, các thế hệ hội viên đã nỗ lực vượt khó khăn để đến với các kỳ Lễ hội. Năm nay, chương trình còn tổ chức nhiều hoạt động thú vị như hiến máu đôi, ghép đôi người hiến máu và gặp mặt gia đình các thủ lĩnh vận động…

Ngoài ra, trong kỳ nghỉ Tết Nguyên đán, Viện đã tiếp nhận 2.019 người tham gia hiến máu và tiểu cầu. Bên cạnh Lễ hội Xuân hồng, chuỗi ngày hội "Blouse trắng - Trái tim hồng" tại các bệnh viện trong tháng 2 cũng sẽ góp phần đảm bảo nguồn máu cho cấp cứu và điều trị.

M.TRANG

Cần giải bài toán thiếu hụt bác sĩ tại các TTHLTT quốc gia

● THU SÂM

Công tác chăm sóc y tế hay còn gọi là y học thể thao, được xác định là một trong những công đoạn quan trọng trong quy trình đào tạo, huấn luyện, nâng cao thành tích các tài năng thể thao. Dù có vai trò quan trọng như vậy nhưng thực tế, ngay tại 4 Trung tâm huấn luyện thể thao (TTHLTT) của cả nước, đội ngũ y bác sĩ, nhân viên y tế đang thiếu hụt trầm trọng.

Không đáp ứng đủ nhu cầu

Hiện thể thao Việt Nam có 5 Trung tâm đào tạo, huấn luyện vận động viên thể thao thành tích cao đặt tại Hà Nội, TP.HCM, Cần Thơ, Đà Nẵng và Bắc Ninh. Dù 5 Trung tâm này quản lý hàng nghìn VĐV với khoảng 100 đội tuyển, nhưng số bác sĩ và nhân viên y tế chỉ tính trên đầu ngón tay. Số liệu cập nhật năm 2025 cho thấy, chúng ta tập huấn khoảng 2.700 lượt vận động viên thuộc 37 đội tuyển quốc gia và hơn 40 đội tuyển trẻ. Khó khăn chung của các Trung tâm là trong khi nhu cầu thì lớn nhưng chỉ tiêu biên chế dành cho đội ngũ y, bác sĩ lại không có hoặc ít nên không đáp ứng được nhu cầu.

Ông Hoàng Quốc Vinh, Trưởng phòng thể thao thành tích cao I, Cục Thể dục thể thao cho biết, để đáp ứng nhu cầu chăm sóc sức khỏe và hồi phục cho vận động viên thì mỗi đội tuyển và đội tuyển trẻ cần phải có từ 2-3 bác sĩ, nhân viên y tế theo đội; riêng các đội như điền kinh, bóng đá cần số bác sĩ, kỹ thuật viên lên tới 5-6 người. Tuy nhiên các Trung tâm hiện nay lại rất thiếu lực lượng bác sĩ, kỹ thuật viên nên phải thuê theo dạng hợp đồng. Mà thuê theo dạng hợp đồng thì khó khăn là phải lấy kinh phí ở đâu ra chi trả. Nếu chi trả theo quy định thì rất thấp, không thu hút được các bác sĩ, kỹ thuật viên giỏi do đây là công việc đặc thù từ chăm sóc, hồi phục, châm cứu, xoa bóp, bấm huyệt, dinh dưỡng... đòi hỏi các bác sĩ, kỹ thuật viên phải được đào tạo chuyên ngành mới đáp ứng được.

Trong số các Trung tâm, thì TTHLTT quốc gia Hà Nội - đại bản doanh của thể thao Việt Nam có đội ngũ y bác sĩ hùng hậu nhất. Theo bác sĩ chuyên khoa 1 Trần Anh Tuấn, Phó trưởng phòng Khoa học và Y học thể thao, TTHLTT quốc gia Hà Nội có 13 bác sĩ và nhân viên y tế thực hiện nhiệm vụ hằng ngày chăm sóc sức khỏe, hồi phục cho vận động viên. "Hiện chúng tôi có 5 y, bác sĩ trong biên chế, nhưng một người sắp nghỉ hưu. Còn lại là các anh chị em ký theo dạng hợp đồng lao động nên sắp tới nếu tinh giản, sẽ không biết còn lại mấy người và làm thế nào để hoàn thành các công việc", bác sĩ Tuấn nói.

Vì quân số chỉ có 13 người mà lại đảm nhiệm việc chăm sóc tới hàng trăm, thậm chí tới gần 1.000 vận động viên, huấn luyện viên nên đội ngũ y, bác sĩ không thể cắt cử đủ người theo các đội tuyển, khi VĐV gặp chấn thương hoặc chăm sóc hồi phục sẽ lên phòng y tế. Hiện tại Trung tâm đang tập huấn 31 đội tuyển quốc gia và đội tuyển trẻ với tổng số 724 người, trong đó có 615 vận động viên nhưng đội ngũ y bác sĩ thì vẫn chỉ có 13 người.

Chỉ có 13 y, bác sĩ nhưng lại đảm nhiệm khối lượng lớn công việc chăm sóc sức khỏe cho các VĐV từ công tác kiểm tra sức khỏe ban đầu đến việc hồi phục hằng ngày nên các bác sĩ, nhân viên y tế, kỹ thuật viên luôn trong tình trạng bận rộn. "Dù có ít người và luôn trong tình trạng phải chạy hết công suất nhưng nhờ sự quan tâm của lãnh đạo Trung tâm nên phòng luôn cố gắng hoàn thành nhiệm vụ. Trung tâm lại có 3 khu A, B và C nên đội ngũ bác sĩ, nhân viên y tế cũng phải cắt cử để làm sao đảm bảo được công tác chăm sóc y tế, nhất là tại khu A và khu B. Để chăm sóc tốt cho các vận động viên, phát huy hiệu quả trong công tác đào tạo, huấn luyện, nâng cao thành tích thi đấu cho các vận động viên, chúng tôi mong rằng công tác y tế sẽ được quan tâm hơn nữa để làm sao chúng ta có đủ nhân lực phục vụ cho công tác quan trọng này", bác sĩ Tuấn mong muốn.

Y sĩ Trần Thị Trinh - người luôn chăm sóc, đồng hành cùng thành công của đội tuyển bóng đá nữ Ảnh: HUỲNH NHƯ

Dù thiếu nhân lực nhưng công tác chăm sóc y tế, phục hồi luôn được TTHLTT quốc gia TP.HCM và các Trung tâm chú trọng Ảnh: LÊ HOÀNG

Nỗ lực tìm giải pháp khắc phục

Đến thăm phòng hồi phục, chăm sóc VĐV sạch, đẹp của TTHLTT quốc gia TP.HCM chúng tôi cũng khá ngạc nhiên khi biết nơi đây dù là Trung tâm huấn luyện thể thao lớn thứ hai của cả nước, nhưng chỉ có 3 nhân viên y tế. Trong cái khó ló cái khôn, do chỉ tiêu có hạn nên để đảm bảo công tác chăm sóc sức khỏe cho các VĐV, Trung tâm đã phối hợp tốt với Bệnh viện Quân y 175, Bệnh viện Quân dân y Miền Đông, Bệnh viện Thể thao Việt Nam và các bệnh viện lân cận để kịp thời điều trị trong trường hợp VĐV bị chấn thương cũng như điều trị bệnh lý.

Hiện Trung tâm tập huấn 32 đội tuyển và đội tuyển trẻ nên nếu chỉ có 3 nhân viên y tế, sẽ rất khó khăn cho công tác chăm sóc sức khỏe, hồi phục cho VĐV. "Mức thu nhập của 3 nhân viên y tế còn hạn chế, đời sống còn nhiều khó khăn nhưng bằng lòng yêu nghề và nhiệt huyết, đội ngũ y tế tại Trung tâm vẫn miệt mài cống hiến cho công việc và cắt cử nhau các ca trực ngày, đêm nhằm phục vụ tốt nhất cho các VĐV", ông Phạm Thanh Tú, Giám đốc TTHLTT quốc gia TP.HCM chia sẻ.

Lực lượng y bác sĩ phục vụ cho công tác chăm sóc, hồi phục của TTHLTT quốc gia Đà Nẵng cũng trong tình trạng thiếu hụt nghiêm trọng. Trung tâm đang tập huấn 20 đội tuyển trong đó có 7 đội tuyển quốc gia và 13 đội tuyển trẻ, nhưng chỉ có 2 nhân viên y tế, hiện một người đến tuổi nghỉ hưu nên chỉ còn lại một nhân viên. Để tháo gỡ khó khăn, Trung tâm đã ký hợp tác với Bệnh viện 199 của Bộ Công an để kịp thời chữa trị, hồi phục cho các vận động viên khi gặp chấn thương.

Còn TTHLTT quốc gia Cần Thơ, hiện đang huấn luyện 6 đội tuyển và 13 đội tuyển trẻ, nhưng do không có chỉ tiêu về bác sĩ nên chỉ có 1 kỹ thuật viên, 1 trung cấp y sĩ, 1 cử nhân y sinh làm công tác chăm sóc sức khỏe, hồi phục cho các vận động viên. Để khắc phục tình trạng này, Giám đốc Trung tâm Nguyễn Ngọc Long cho biết: "Với những buổi tập có khối lượng lớn, chúng tôi sẽ phân công phòng Khoa học và Y học thể thao hỗ trợ, giúp chăm sóc các đội tuyển đang tập huấn tại Trung tâm. Còn đến trước mỗi kỳ Đại hội thể thao như SEA Games, Asian Games hay Olympic, trước 3 tháng khi thực hiện chế độ ăn cao theo quy định của Nhà nước, Trung tâm sẽ giao phòng xây dựng kế hoạch chăm sóc sức khỏe và dinh dưỡng cho các vận động viên. Với các giải quốc tế khác, tùy theo thời gian, chúng tôi sẽ cử người trực tiếp chăm sóc sức khỏe cho các VĐV".

Theo Giám đốc Trung tâm đào tạo VĐV Trường Đại học TDTT Bắc Ninh Đặng Hoài An, Trung tâm hiện là nơi đào tạo, huấn luyện 10 đội tuyển trẻ và 4 đội tuyển quốc gia. "Tuy không có nhân viên y tế riêng cho công tác hồi phục, chăm sóc sức khỏe cho VĐV, nhưng may mắn Trung tâm lại nằm trong khuôn viên nhà trường nên được thừa hưởng Trung tâm y tế của Trường Đại học TDTT Bắc Ninh. Trung tâm y tế của nhà trường có hệ thống phòng hồi phục đáp ứng tiêu chuẩn và có đội ngũ nhân viên y tế trong đó có nhiều em là sinh viên ở khoa Y sinh. Vì thế công tác hồi phục, chăm sóc sức khỏe cho các VĐV được đảm bảo".

Được xác định là một trong những khâu quan trọng về công tác đào tạo, huấn luyện, nâng cao thành tích của thể thao Việt Nam trên trường quốc tế nhưng công tác chăm sóc sức khỏe, hồi phục cho các VĐV, nhất là sự thiếu hụt về đội ngũ y bác sĩ, kỹ thuật viên luôn là trăn trở lớn, cần có sự tháo gỡ từ các cấp, ngành có liên quan. Với những người thầm lặng đóng góp trên mặt trận này, dù lương thấp, công việc áp lực nhưng tình yêu với thể thao, bầu nhiệt huyết muốn được cống hiến cho thành tích của thể thao nước nhà vẫn luôn cháy bỏng. Và họ vẫn luôn ở đó, để chờ mong có sự đổi thay...■

Chất lượng mặt sân và câu chuyện điểm nghẽn

● **NGỌC TRUNG**

Đến hẹn lại lên, mỗi mùa giải đôi ba lần, câu chuyện chất lượng mặt sân tại V.League không đảm bảo lại dậy sóng…

Khi mặt sân như... bãi ruộng

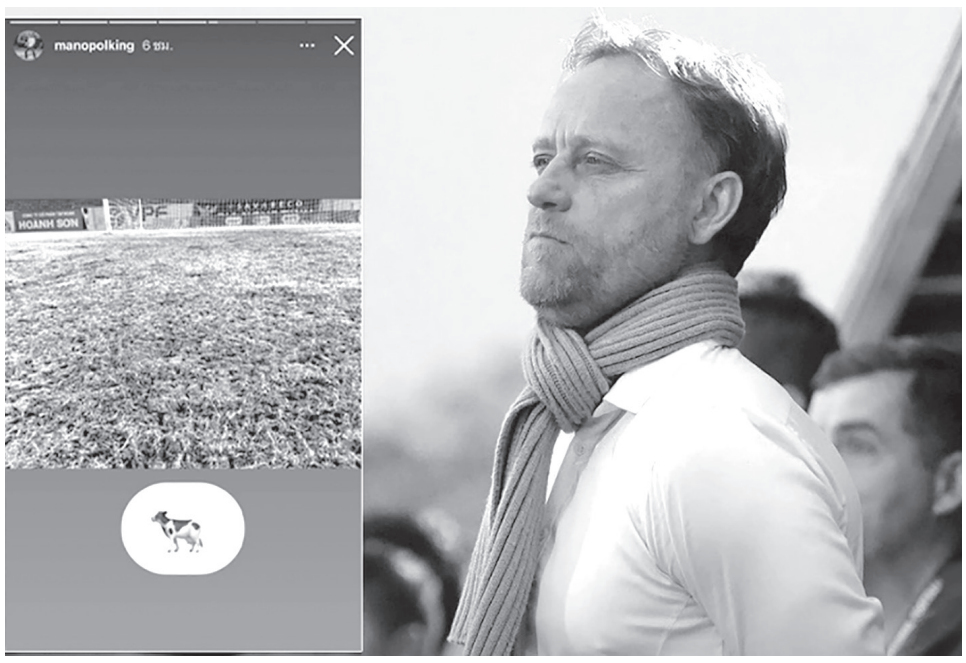
Tuần qua, sau chuyến làm khách chật vật tại Hà Tĩnh, HLV Mano Polking của CLB CAHN bày tỏ sự bức xúc vì mặt cỏ tại sân vận động xuống cấp trầm trọng. Tới nỗi, trong bài đăng trên mạng xã hội, nhà cầm quân này còn chia sẻ với hàm ý mặt sân như thế để "chăn thả gia súc" kèm theo hình ảnh mặt sân lầy lội bùn đất trông thật thê thảm.

"Nếu tiếp tục đặt kết quả trận đấu lên trên chất lượng, bóng đá Việt Nam sẽ không thể phát triển. Trung bình thời gian "bóng chết" của một trận đấu lên đến hơn một hiệp đấu là điều quá vô lý" HLV Polking nhận xét. Ông cũng đưa ra dữ liệu thời gian bóng chết của trận đấu là 57 phút 10 giây đồng thời cho biết số đường chuyền của hai đội khi đấu trên sân Hàng Đẫy (CAHN: 528 và Hà Tĩnh: 397) và trên sân Hà Tĩnh (CAHN: 370 và Hà Tĩnh: 308). Điều đó cho thấy chất lượng mặt sân đã ảnh hưởng đến trận đấu như thế nào.

Không chỉ Hà Tĩnh, chất lượng sân Quy Nhơn (Bình Định) cũng bị bêu tên. Ngày 25.1, trước thời điểm đề tài dậy sóng sau chia sẻ của HLV Polking, Công ty cổ phần Bóng đá Chuyên nghiệp Việt Nam (VPF) đã gửi công văn đến CLB Hồng Lĩnh Hà Tĩnh và CLB Quy Nhơn Bình Định yêu cầu nhanh chóng nâng cấp chất lượng sân vận động Quy Nhơn và sân vận động Hà Tĩnh nhằm đảm bảo điều kiện thi đấu cho phần còn lại của mùa giải.

Tuy nhiên, theo báo cáo vòng 12, dù đã có những nỗ lực bảo dưỡng, mặt cỏ của cả hai sân vận động vẫn chưa đạt yêu cầu, ảnh hưởng trực tiếp đến chất lượng chuyên môn của trận đấu và hình ảnh giải đấu. Ban tổ chức giải tiếp tục nhấn mạnh yêu cầu các câu lạc bộ phối hợp chặt chẽ với đơn vị quản lý sân, tạm dừng mọi hoạt động tập luyện và thi đấu để tập trung tu sửa mặt cỏ. Các biện pháp chăm sóc cần được triển khai tối đa nhằm đảm bảo điều kiện thi đấu tốt nhất cho vòng 15.

Vì thế, VPF đã gửi công văn lần thứ hai đến các CLB nêu trên, yêu cầu khắc phục tình trạng xuống cấp nghiêm trọng của mặt sân thi đấu. Nếu không có sự cải thiện đáng kể, hai đội có thể sẽ phải thi đấu trên sân trung lập từ vòng 15 V.League 1-2024/2025. VPF đã đặt hạn chót để kiểm tra chất lượng mặt sân đó là ngày 21.2 đối với sân Hà Tĩnh và ngày 22.2 đối với sân Quy Nhơn. Nếu các sân này không đáp ứng tiêu chuẩn, các câu lạc bộ buộc phải đăng ký sân thay thế được Ban tổ chức giải phê duyệt cho đến khi việc cải tạo hoàn tất.

Mặt sân Hà Tĩnh được HLV Polking chia sẻ

Vẫn còn sự chồng chéo

Trong câu chuyện chất lượng mặt sân tại V.League, VPF đã thể hiện sự lo toan, sốt sắng và quyết liệt để đảm bảo điều kiện thi đấu chứ không phải xử lý tạm thời theo cái cách phun sơn lên mặt sân như sân Nha Trang (Khánh Hòa) hồi năm 2023. Tuy nhiên, Ban tổ chức không thể xử lý trọn vẹn vấn đề nếu không có sự chung tay của địa phương và CLB, rộng hơn là doanh nghiệp tài trợ chính.

Trước nhất, cần nhấn mạnh mặt sân đóng vai trò then chốt trong bóng đá, tác động đến cả lối chơi, chiến thuật, thể lực cầu thủ lẫn trải nghiệm của khán giả. Việc đầu tư vào chất lượng sân bãi không chỉ giúp nâng cao chất lượng chuyên môn mà còn đảm bảo tính công bằng và sự phát triển bền vững của môn thể thao được yêu thích nhất trên thế giới nói chung và nước ta nói riêng.

Thực tế chất lượng sân cỏ tại V.League đã có những cải thiện nhất định. Nếu như trước đây hình ảnh sân cỏ mấp mô, trơ trụi là tình trạng chung từ Nam chí Bắc thì hiện nay, đã có những mặt sân đẹp, mượt mà như sân Hàng Đẫy (Hà Nội), Pleiku (Gia Lai), Thống Nhất (TP.HCM), Thiên Trường (Nam Định). Dù vậy, như đã đề cập, vẫn còn đó hiện tượng mặt sân xấu gây ảnh hưởng lớn đến hình ảnh bóng đá Việt Nam.

Có nhiều lý do khiến mặt sân xấu, từ thời tiết khắc nghiệt đến cường độ sử dụng. Tuy nhiên, căn nguyên vấn đề nằm ở chuyện khai thác và sử dụng sân. Đối với những nền bóng đá phát triển, CLB là chủ sở hữu, trực tiếp quản lý và khai thác sân vận động. Một dẫn chứng về mặt câu chữ, các cây bút thể thao viết "Real Madrid là đội chủ sân Santiago Bernabeu" là đúng, nhưng không thể viết "CLB Hồng Lĩnh Hà Tĩnh là chủ sân Hà Tĩnh". Sân bóng này thuộc quyền quản lý của Trung tâm Huấn luyện và Thi đấu thể dục thể thao Hà Tĩnh.

Thực tế, đa số các sân bóng đều thuộc quyền của cơ quan quản lý nhà nước về TDTT. Cách thức phối hợp mỗi nơi mỗi khác, nhưng tóm lại là có sự chồng chéo và thậm chí đôi lúc không tìm được tiếng nói chung. Vì sự thiếu đồng bộ và nhất quán ấy, nhiều doanh nghiệp đầu tư vào bóng đá sẵn sàng chi hàng chục tỉ lót tay cho một cầu thủ, nhưng ngân sách chi cho bảo dưỡng sân cỏ (theo tìm hiểu tiêu tốn khoảng 40-50 triệu đồng mỗi tháng) lại eo hẹp và chặt chẽ hơn. Đấy là dẫn chứng sinh động về điểm nghẽn về thiết chế văn hóa, thể thao.

Mở rộng vấn đề, quản lý sân bóng mới chỉ là một trong nhiều vấn đề tồn đọng trong mối quan hệ giữa địa phương và doanh nghiệp. Lịch sử V.League chứng kiến nhiều doanh nghiệp sẵn sàng bỏ ngang đội bóng vì tính ràng buộc thiếu chặt chẽ với địa phương lẫn bóng đá. Thậm chí có kiểu doanh nghiệp đầu tư vào CLB chủ yếu để đổi quyền lợi khác tại địa phương thay vì phát triển bóng đá bền vững. Phía bên kia, địa phương lại thiếu tư duy cởi mở và mạnh dạn để thay đổi và thích ứng.

Bởi vậy, cần lắm sự chặt chẽ, tính bền vững hay nôm na là chuyên nghiệp trong mối quan hệ này. Đã quyền lợi phải đi đôi trách nhiệm, trong đó bảo đảm công bằng, đáp ứng nhu cầu của người hâm mộ trên nền tảng coi trọng xã hội hóa nguồn lực đầu tư theo hình thức hợp tác công - tư. Có như vậy bóng đá Việt Nam mới dần đi lên chuyên nghiệp. ■

TIN **THỂ THAO**

Cờ vua Việt Nam đã có 3 suất dự World Cup

Liên đoàn Cờ Việt Nam cho biết, kỳ thủ Phạm Lê Thảo Nguyên đã có suất dự giải World Cup cờ vua 2025 vào tháng 11 tới. Thảo Nguyên là kỳ thủ thứ hai sau Lê Quang Liêm dự giải đấu này. Tại Olympiad 2024, đội cờ vua Việt Nam xếp hạng 23 và được trao 2 suất dự World Cup 2025. Ban huấn luyện đội cờ vua Việt Nam sẽ lựa chọn thêm 1 kỳ thủ nam nhận suất từ kết quả ở Olympiad. Trong khi đó, suất của Quang Liêm có được dành cho kỳ thủ có thứ hạng trong top đầu thế giới (hạng 16). Như vậy cờ vua Việt Nam đã có 3 suất dự World Cup 2025.

Nếu đội thi đấu tốt ở giải khu vực 3.3 vào tháng 4 ở Mông Cổ thì có thể giành suất thứ 4.

L.H

Wushu chuẩn bị cho các nhiệm vụ năm 2025

Đội tuyển Wushu Việt Nam với 38 VĐV đã trở lại tập luyện chuyên môn ở nội dung đối kháng (tán thủ) và biểu diễn (taolu) tại Hà Nội để chuẩn bị cho các giải quốc tế trong năm 2025. Đội tán thủ tập trung lần này đều có các võ sĩ từng giành HCV thế giới năm 2023 như Huỳnh Đỗ Đạt (70 kg nam), Nguyễn Thị Lan (48 kg nữ), Nguyễn Thị Thu Thủy (60 kg nữ). Trong khi đó, đội taolu với "đầu tàu" là Dương Thúy Vi cũng đã sẵn sàng cho các nhiệm vụ.

2025 sẽ là năm quan trọng của tuyển Wushu Việt Nam, đội chuẩn bị lực lượng với trọng tâm là giải châu Á và SEA Games 33, qua đó hướng đến Asian Games 20 năm 2026.

L.VŨ

16 đội dự Giải bóng chuyền VĐQG 2025

Giải bóng chuyền VĐQG 2025 quy tụ 16 đội: Biên Phòng, Sanest Khánh Hòa, Thể công Tân Cảng, Đà Nẵng, Ninh Bình, Hà Nội, Long An, Công an TP.HCM (nam) và VTV Bình Điền Long An, Hóa chất Đức Giang Lào Cai, Ninh Bình, Thái Bình, Binh chủng Thông tin, Ngân hàng Công thương, TP.HCM, Thanh Hóa (nữ).

Các đội thi đấu vòng tròn 2 lượt, chọn 4 đội có thành tích tốt nhất vào vòng chung kết. Giai đoạn I diễn ra tại Hà Nội từ ngày 22 - 31.3, giai đoạn II từ ngày 10 - 19.10 ở Ninh Bình. Giải năm nay chỉ có 1 đội nam, 1 đội nữ xuống hạng.

H.V

Tuyển xe đạp giành HCB châu Á

Tay đua nữ số 1 Việt Nam Nguyễn Thị Thật đã giành tấm HCB nội dung xuất phát đồng hàng nữ tại Giải xe đạp vô địch châu Á 2025 diễn ra ở Thái Lan. Đây cũng là tấm huy chương duy nhất của đội ở các nội dung trẻ và hệ đội tuyển.

Việt Nam thi đấu nội dung xuất phát đồng hàng nữ với 4 tay đua: Nguyễn Thị Thật, Nguyễn Thị Thi, Nguyễn Thị Thu Mai và Lâm Thị Kim Ngân. Tại đích đến, Nguyễn Thị Thật chỉ thua tay đua chủ nhà Thái Lan Jutatic nửa bánh xe.

H.L

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 33 ngõ 294/2 Kim Mã, Q. Ba Đình, Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 370/GP-BTTTT ngày 05/7/2016 của Bộ Thông tin và Truyền thông
● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, P. Võ Thị Sáu, Q.3, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Phương Sài, TP Nha Trang, Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, Q. Sơn Trà, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798
● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam
GIÁ: 5.000đ

INDONESIA:

Tăng cường bảo vệ trẻ em trên không gian số

● THANH HÀ

Trong động thái tăng cường bảo vệ trẻ em trên không gian số, Indonesia đang tiến hành nhiều biện pháp khác nhau, trong đó có việc xem xét áp dụng quy định giới hạn độ tuổi người dùng mạng xã hội và đẩy mạnh hợp tác với Google.

Bộ trưởng Truyền thông và Kỹ thuật số Meutya Hafid cho biết, Tổng thống Indonesia Prabowo Subianto đã chỉ thị cho các Bộ trưởng ban hành quy định về bảo vệ trẻ em trong không gian số trong vòng vài tháng tới. Những quy định này có thể bao gồm giới hạn độ tuổi sử dụng mạng xã hội, thắt chặt việc giám sát trực tuyến, nâng cao nhận thức kỹ thuật số và tăng cường thực thi các biện pháp bảo vệ. Hiện Bộ trưởng Meutya Hafid chưa tiết lộ độ tuổi tối thiểu cụ thể mà Indonesia có thể áp dụng. Tuy nhiên, bà khẳng định kế hoạch này đã nhận được sự ủng hộ mạnh mẽ từ Tổng thống Prabowo Subianto.

Cho dù còn nhiều ý kiến khác nhau nhưng phần lớn các bậc phụ huynh của "xứ sở Vạn đảo" ủng hộ chủ trương này. Báo cáo của công ty dữ liệu toàn cầu YouGov, 84% phụ huynh Indonesia ủng hộ đề xuất của chính phủ về việc đặt ra độ tuổi tối thiểu để truy cập mạng xã hội nhằm bảo vệ trẻ em. Dựa trên báo cáo của YouGov, các bà mẹ thể hiện sự ủng hộ lớn hơn đối với quy định được đề xuất, với 88% ủng hộ so với 81% số ông bố được khảo sát. Trong khi việc tiếp xúc nội dung không phù hợp với lứa tuổi là mối quan tâm lớn nhất của các bậc phụ huynh được khảo sát ở mức 81%, thì các vấn đề khác cũng được nêu bật bao gồm nghiện mạng xã hội hoặc thời gian sử dụng màn hình quá nhiều (74%), tác động tiêu cực đến sức khỏe tâm thần (70%) cũng như sự lan truyền thông tin sai lệch (62%) cùng nhiều vấn đề khác. Trong khi đó, chỉ có 54% phụ huynh được khảo sát lo ngại về nạn bắt nạt hoặc quấy rối trên mạng xã hội. Theo báo cáo, TikTok - nổi tiếng với các video ngắn trên thiết bị di động - được các bậc phụ huynh coi là nền tảng truyền thông xã hội nguy hiểm nhất đối với trẻ em, với 58% số người được hỏi bày tỏ lo ngại. Trong khi đó, X bám sát với 51%. Ngược lại, YouTube và Instagram được coi là "nền tảng an toàn hơn", mặc dù nhiều người cũng có lo ngại về những mối nguy hiểm tiềm ẩn của nó. Đây là dữ liệu mới nhất được tiến hành vào tháng 1.2025 dựa trên các cuộc khảo sát, thu hút gần 900 người tham gia. Tất cả người tham gia đều có ít nhất một đứa con dưới 18 tuổi.

Trẻ em lạm dụng mạng xã hội để lại nhiều hậu quả khó lường

Sự ủng hộ rộng rãi của phụ huynh đối với các quy định chặt chẽ hơn xuất hiện, khi ngày càng nhiều trẻ em tiếp xúc các nội dung không phù hợp với lứa tuổi. Theo Hiệp hội các nhà cung cấp dịch vụ Internet Indonesia, tỉ lệ sử dụng Internet tại quốc gia có khoảng 280 triệu dân này đã đạt 79,5% vào năm ngoái. Kết quả khảo sát trên 8.700 người cho thấy 48% trẻ em dưới 12 tuổi có quyền truy cập Internet. Một số trẻ em trong nhóm tuổi này cũng sử dụng Facebook, Instagram và TikTok. Tỉ lệ người dùng Internet trong nhóm "Gen Z" (từ 12-27 tuổi) đạt 87%.

Trước đó, láng giềng của Indonesia là Australia đã thông qua luật cấm trẻ em dưới 16 tuổi sử dụng mạng xã hội nhằm bảo vệ thanh thiếu niên khỏi nội dung độc hại từ tháng 11.2024, sẽ có hiệu lực vào cuối năm nay.

Là nước tiên phong bảo vệ trẻ em trong môi trường trực tuyến, Australia đã đưa ra nhiều quy định ngặt nghèo. Bất kỳ ai dưới 16 tuổi sẽ bị chặn sử dụng các nền tảng bao gồm TikTok, Instagram, Snapchat và Facebook. Chỉ có ngoại lệ dành cho "các dịch vụ với mục đích chính là hỗ trợ sức khỏe và giáo dục người dùng cuối", như mạng xã hội sức khỏe Headspace và Kids Helpline, hay Google Classroom và YouTube. Nếu các nền tảng như Facebook, Instagram (thuộc sở hữu của Meta) hay TikTok không tuân thủ, họ có thể phải đối mặt với các khoản phạt nghiêm khắc. Theo đó, các công ty truyền thông xã hội có thể bị phạt tới 50 triệu AUD (33 triệu USD) nếu không thực hiện "các biện pháp hợp lý" để những người dưới 16 tuổi tránh xa các nền tảng của họ. Các công ty truyền thông xã hội cũng sẽ không thể buộc người dùng cung cấp giấy tờ tùy thân do Chính phủ cấp, bao gồm cả thẻ căn cước kỹ thuật số, để xem tuổi của họ. Bởi theo Chính phủ Australia, trách nhiệm thực thi quy định mới không phải là của cha mẹ hay trẻ em, mà của các nền tảng mạng xã hội.

Trở lại các động thái tăng cường bảo vệ trẻ em trên không gian số của Indonesia. Cùng với việc xem xét áp dụng quy định giới hạn độ tuổi người dùng mạng xã hội, chính quyền nước này yêu cầu Google hỗ trợ bảo vệ trẻ em trực tuyến. Mới đây, Bộ trưởng Bộ Truyền thông và kỹ thuật số Meutya Hafid đã đến thăm Văn phòng Google tại Paris (Pháp) và yêu cầu công ty công nghệ này hỗ trợ các nỗ lực của chính phủ Indonesia nhằm bảo vệ trẻ em trong không gian số. Tại cuộc gặp với Phó Chủ tịch chính sách công YouTube Leslie Miller, Bộ trưởng Meutya Hafid đã mời Google hợp tác với chính phủ Indonesia để cung cấp một môi trường và không gian số an toàn hơn cho trẻ em. "Chính phủ sẽ thực hiện các quy định chặt chẽ hơn để bảo vệ trẻ em khỏi việc tiếp xúc với nội dung nguy hiểm như khiêu dâm và cờ bạc trực tuyến", bà Meutya Hafid khẳng định.■

GÓC BÌNH LUẬN

Thông điệp gây tranh cãi

● TÙNG QUANG

Sáng 15.2, Tổng thống Mỹ Donald Trump đã viết trên các mạng xã hội Truth Social và X: "Ai giải cứu đất nước của mình đều không vi phạm bất kỳ luật nào". Không dừng lại ở đó, vào chiều cùng ngày, Tổng thống Mỹ đã ghim tuyên bố này lên đầu tài khoản Truth Social của mình, ám chỉ đó không phải suy nghĩ thoáng qua mà là quan điểm ông muốn mọi người hiểu. Tài khoản chính thức của Nhà Trắng trên mạng xã hội X đã chia sẻ lại thông điệp của ông Trump vào tối cùng ngày.

Có rất nhiều ẩn ý sau thông điệp mạnh mẽ này. Thông điệp của Tổng thống Mỹ làm cho người ta liên tưởng tới tuyên bố của Hoàng đế Pháp Napoleon Bonaparte vào đầu thế kỷ XIX khi khẳng định việc ông lên ngôi là ý nguyện của người dân Pháp, không phải hành động lạm quyền. Còn theo như diễn giải của The New York Times, câu nói này có thể mang hàm ý rằng ông chủ Nhà Trắng đương nhiệm có khả năng viện dẫn động cơ "cứu đất nước" nếu các quyết sách của ông vi phạm luật.

Đáng nói, đây không phải lần đầu ngài Tổng thống đưa ra ẩn ý này. Trước đó, sau hai lần bị ám sát hụt, Tổng thống đắc cử cũng cho rằng việc mình lên nắm quyền cường quốc số 1 thế giới là ý trời. Trên thực tế, lịch sử xứ sở Cờ hoa đã từng có tiền lệ các Tổng thống vượt qua những giới hạn pháp lý và viện dẫn lý do an ninh quốc gia. Trong những ngày đầu nội chiến Mỹ vào giữa thế kỷ XIX, cố Tổng thống Abraham Lincoln đã triệu tập quân đội và chi tiêu ngân sách chưa được quốc hội phân bổ. Ông sau đó nói rằng những gì đã làm, "dù hợp pháp hay không", là điều cần thiết. Quốc hội sau đó đã họp và phê duyệt các hành động của ông. Tổng thống Richard Nixon, người từ chức để tránh bị luận tội trong vụ bê bối Watergate - từng tuyên bố rằng hành vi nghe lén và một số hành động khác của ông có thể bị xem là bất hợp pháp, nhưng được thực hiện nhằm bảo vệ đất nước trước các mối đe dọa từ nước ngoài.

Không chắc có tương tự với các trường hợp nói trên không nhưng rõ ràng, phát ngôn của Tổng thống Trump phản ánh lập trường của ông trong bối cảnh đối mặt với những thách thức pháp lý, đồng thời thể hiện thông điệp mà ông muốn truyền tải đến cử tri Mỹ. Kể từ khi nhậm chức, ông Trump đã ban hành một loạt sắc lệnh gây tranh cãi và đang đối mặt với một số vụ kiện vì chiếm đoạt quyền lực của Quốc hội theo quy định trong Hiến pháp Mỹ. Các sắc lệnh được cho là đã vượt quá quyền hạn thông thường của tổng thống Mỹ, như sa thải hàng loạt viên chức, làm tê liệt Cơ quan Phát triển quốc tế Mỹ (USAID), đóng băng chi tiêu đã được Quốc hội phê duyệt. Nhiều chính sách của ông đã bị các thẩm phán đình chỉ tạm thời. Cho đến nay đã có hơn 20 vụ kiện được đệ trình nhằm thách thức các sắc lệnh của chính quyền ông Trump. Trong đó có ít nhất 9 vụ liên quan đến nỗ lực của tổng thống nhằm chấm dứt quyền mặc nhiên sinh ra trên đất Mỹ là công dân Mỹ, một quyền được ghi trong Tu chính án thứ 14 của Hiến pháp Mỹ.

Bởi vậy, không lấy làm lạ khi ngài Tổng thống vừa lên tiếng đã lập tức gây tranh cãi. Nhiều người trên mạng xã hội tỏ ý không đồng tình với thông điệp này. Thậm chí, Thượng nghị sĩ Adam Schiff của bang California, một đối thủ lâu năm của ông Trump, thẳng thắn trên X: "Ông ta nói như một nhà độc tài thực sự".

Có "thực sự" hay không hãy để thời gian trả lời nhưng rõ ràng, "phía Tây không có gì lạ". Thói quen đưa ra những thông điệp bất ngờ, khó đoán trên mạng xã hội của Tổng thống Donald Trump chắc chắn sẽ còn khuấy động thế giới nhiều.■